

Srdečně blahopřejeme a přejeme ještě mnoho
společných let ve zdraví a pohodě.

Všem spoluobčanům blahopřejeme, přejeme zdraví, pohodu i radost,
samý optimismus jen ať jsou s vámi každý den.

Úmrtí:

Za rok 1998 zemřelo 34 spoluobčanů - 24 žen - 10 mužů
23. prosince 1998, Huňářová Věra, Svat. Čecha - 51 let

12. ledna Felix Karel, Husova - 93 let
14. ledna Poláková Ludmila, S. K. Neumanna . 72 let
1. května Kapoun Jaroslav, Jiráskova ul. - ned. 70 let
10. května JUDr. Hnízda Jiří, Polanka - ned. 60 let
12. června Svoboda Karel, Havlíčkova ul. - 71 let
23. června Kokrdová Ludmila, Havlíčkova ul. - 73 let
23. června Tomášková Zuzana, Svat. Čecha - 81 let
31. srpna Ing. Mašková Marie, Jezírko - 89 let
29. října Jirků Emilie, Jiráskova ul. - 80 let
30. října Dočkalová Božena, Dobr. návrší - 77 let
19. listopadu Zouhar Eduard, Havlíčkova - 61 let
25. listopadu Kratina Josef, Kollárova - 88 let
11. prosince Špatná Milada, Husova ul. - 64 let
14. prosince Buchtelová Vlasta, Obřanská ul. - 75 let

*Společně jdeme životní stezkou,
ty jsi můj, já jsem tvá
a nikdy nevezmeme zpátky
co jsme si slíbili.*

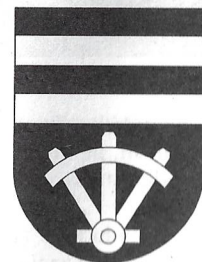
Všem těmto našim zesnulým spoluobčanům věnujeme,
prosím, naši tichou vzpomínku.

*Všem spoluobčanům přejeme prožít vánoční svátky v lásce
a svornosti, v radosti a spokojenosti. Dětem bohatého Ježíška.
Do nového roku 2000 přejeme vám všem hodně zdraví a spokojenosti.*

*Hodně štěstí, bílých vloček,
spousty dáreků pod stromček.*

Dvořáková Zdena, za Sbor pro občanské záležitosti

Bilovický zpravodaj vydává zastupitelstvo Bílovice nad Svitavou.
Redakce: na OÚ Vlasta Klevetová, tel.: 45 22 70 72.
Uzávěrka pro podání příspěvků do příštího čísla je 15. března 2000.

Bilovický zpravodaj

PROSINEC 1999

Ročník XVIII/číslo 3 CENA 5 Kč

VDÁVÁ OBECNÍ ZASTUPITELSTVO BÍLOVICE NAD SVITAVOU

Vážení spoluobčané, jménem všech členů obecního zastupitelstva

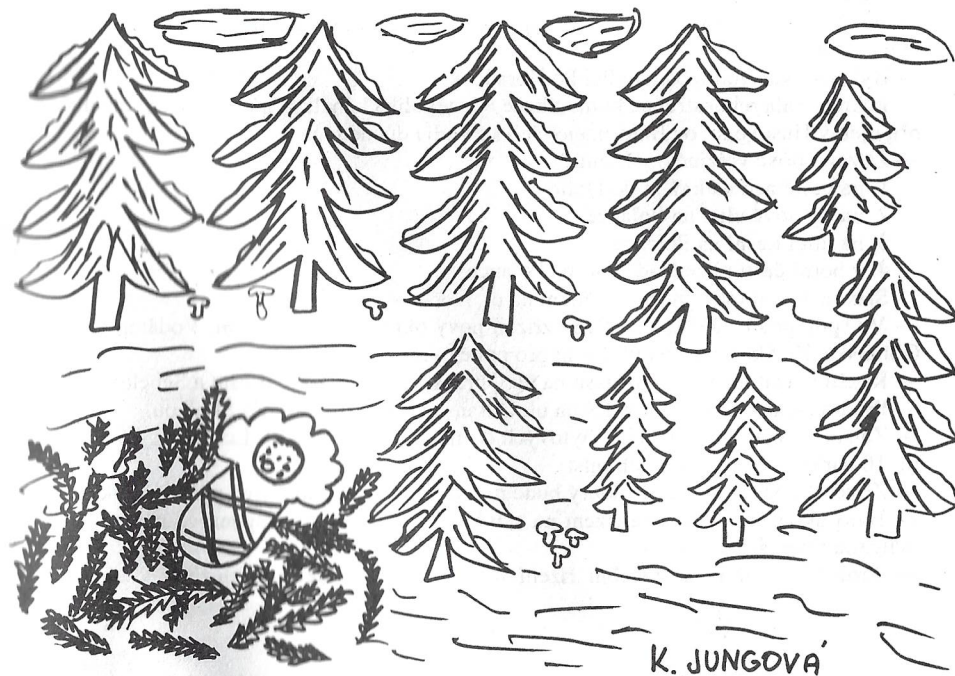
Vám gratulují k tomu, že jste se dožili roku 2000 !!!

*Mnozí naši spoluobčané si přáli dožít tohoto letopočtu a těšili se na
oslav y a jásot v tento historický okamžik - měli však životní cestu
bohužel kratší . . . Vzpomeňte na ně až se objeví slunce prvního dne
roku 2000 !*

Přeji Vám zdraví, štěstí, první nervy a stále veselou mysl !

A hlavně důvěřujte sami sobě každý den!

Vilém Kleveta, starosta

Vážení spoluobčané!

Končí rok 1999, poslední rok, který se píše s jedničkou na začátku. Jaký byl? Pro každého z nás jiný. Takový, jak se kolem nás seběhly události, na které jsme mohli působit svými postoji i skutky, svou pracovitostí či pohodlností, svou iniciativou nebo jsme se nechali unášet působením jiných lidí . . .

Pro některé byl uspěchaný a krátký, pro jiné plný napětí zda budu ještě zítra v zaměstnání, zda za svou poctivou práci dostanu vůbec od zaměstnavatele zapláceno, zda nedostanu obálku o nadbytečnosti v podniku a tedy budu propuštěn, ačkoliv jsem byl věrný svému podniku desítky let . . .

Pro podnikatele to byl možná rok úspěšný s dobrými vyhlídkami odbytu výrobků i v roce příštím, jiní možná obdrželi výpověď z pronajatých místností a zavedenou živnost musf zrušit a hledat práci jakoukoliv . . . Některé u nás postihla náhlá a vážná nemoc a musíme věřit lékařů i sobě samému, že se brzy uzdravíme. A víra v lepší příští je víc než jakýkoliv lék!

Obecní zastupitelstvo na počátku letošního roku si schválilo rozpočet v rekordní výši 52.000.000 Kč a tím se zavázalo zvládnout značné úkoly. Jak se dařilo je plnit jste mohli během roku sledovat na našich ulicích či veřejných zasedáních OZ. V rozvoji obce a zlepšování životního prostředí to byly tyto stavby:

— Na výstavbě ČOV (čistírna odpadních vod) proběhla druhá třetina stavební části a byl tak vytvořen předpoklad k dokončení ČOV ve IV. čtvrtletí 2000.

— Byl dokončen kanalizační sběrač včetně napojných bodů pro RD (rodinné domky) na Havlíčkově ulici.

— Před dokončením je dvacetibytový dům na Vodárenské ulici.

— Taktéž před dokončením dvacetibytový dům na Lesní ulici na Polance.

— Byty v obou domech budou předány uživatelům koncem prosince a začátkem ledna 2000.

— Byl postaven vodovod na ulici Poděbradově.

— Pokračovala rekonstrukce komunikace vč. několika kanalizačních a vodovodních přípojek v Husově ul. od Baldrmanových ke klubu důchodců.

— Zřízeno nové veřejné osvětlení:

1. na cestě nad nádražím do Dolic

2. na Tyršově ulici na Polance

3. na ulici Lesní na Polance

4. v horní části ulice Nad Tratí na Polance

— Stavba nového veřejného osvětlení na ul. Obřanské a Vodárenské.

— Ve spolupráci s JME, a. s. Brno zřízen nový okruh vedení nn v ul. Vodárenská, Obřanská, Za Školkou a na ul. Lesní pro nové bytové domy.

— Rozšířena síť místního rozhlasu na ul. Obřanské, Vodárenské, Lesní a Šebelově.

— Prodloužena televizní síť KTR na ul. Obřanské a Vodárenské, Za Školkou.

— Zahájena výstavba dalších 2 bytových domů na Polance na ul. Lesní, t. j. 36 bytů, 10 garáží a 31 parkovacích míst.

— Zřízen Ekodvůr u nádraží, který bude provozovat soukromá firma pana Věžníka.

— Bylo ukončeno výběrové řízení na stavbu kanalizace v ul. Fügnerovo nábřeží - zvítězila firma RECO Brno.

— Proběhlo územní a stavební řízení na dům s pečovatelskou službou v ulici.

Komenského a je připravována veřejná soutěž na dodavatele. Ministerstvo pro místní rozvoj nás zařadilo s výstavbou tohoto zařízení na roky 2000 a 2001.

— Bylo zahájeno územní řízení na výstavbu bytových a rodinných domů na území bývalého vojenského prostoru - parc. 450/1,3.

— Částečně obnoveno počítačové zařízení na obec. úřadě s napojením na internet.

— Počátkem roku byla napojena také na internet počítačová učebna v základní škole (pomocí datací PHARE).

— 24. 11. 1999 byl předán Těsnohlídkův vánoční strom městu Brnu a bylo vzpomenu 75. výročí od předání prvního Těsnohlídkova vánočního stromu.

— V kulturním dění vedle tradičních plesů, hodů, besed v klubu důchodců (kulturních i zdravotních), Mikulášské nadílky a vánočních koncertů začala velmi intenzivně pracovat divadelní ochotnická společnost BOTA pod vedením Mgr. Heleny Šerákové. Všechna představení byla hojně navštívena a na poslední Lucerně nestačily ani židle. Obecní rada doporučuje zastupitelstvu i nadále podporovat toto ochotnické těleso - pronájem kulturního domu zdarma.

— Byla pořízena nová deska pro Liduščin pomník z iniciativy studentů Mendelova gymnázia v Brně, Čechyňská ulice a Školního lesního podniku Křtiny. Tato deska bude odhalena za účasti jmenovaných iniciátorů 20. 12. 1999.

Předpokládaná stavební činnost v roce 2000

— Dokončení příjezdové komunikace na Polanku.

— Dokončení 2 byt. domů na Lesní ul., jejichž výstavba započala v listopadu 1999.

— Dokončení výstavby ČOV a její zprovoznění.

— Výstavba kanalizace na Fügnerově nábřeží.

— Dokončení komunikace na ul. Vodárenská.

— Zřízení nového chodníku na ul. Obřanské od ul. Teperovy do ul. Vodárenské.

— Rekonstrukce nn (nizkého napětí) a VO (veřejného osvětlení) na Havlíčkově ul.

— Regulace dopravy a parkování dopravním značením na ul. Komenského, Husova a v dalších částech obce.

— Zřízení parkoviště aut pod kaštaný od nádraží k mostu.

— Zřízení místní policie.

— Oprava pomníku S. K. Neumanna.

— Rekonstrukce nn - Husova, Kollárova, Spojař a Prostřední.

— Zahájení výstavby byt. bloku B4.2 (16 bytů, 10 garáží).

— Zřízení stálého provozu informačního televizního kanálu.

Po volbách v r. 1990 byl zvolen do funkce zástupce starosty pan Ing. Bohumír Polášek, (ČSL). Byl dlouholetým členem a také po určitou dobu předsedou stavební komise MNV, ptoto i znalcem veřejných sítí i dalších staveb, které se stavěly v minulých obdobích.

Pověřením funkcí místostarosty nebyl zrovna nadšen, neboť se těšil na častější odjezdy za svou maminkou do Petřvaldu u Ostravy, kam jezdil celá léta pravidelně každý víkend - často i se svou paní. Brzy se však smřil s novým údělem, vrhl se do práce na obci v širokém rejstříku činností, které obecní úřad řeší. Měl radost z každé připravované stavby i její realizace i když často upozorňoval, abychom se úkoly nezahltli. Nejvíce se soustředil na organizaci a zajišťování svozu domovního odpadu, kritizoval stávající vyhlášky, které ani neumožňovaly nařídít občanům vlastnit popelnici. Hedal na mnohých obcích i městech (Jeseník) způsoby, které by nutily

občany minimalizovat množství odpadů, zavedl lístky na jednorázové svozy apod. Již v r. 1991 prosazoval, aby každý výrobce umělých hmot, lahví, pneumatik, el. akumulátorů apod. byl povinen tyto vykupovat po užítí zpět. Bohužel, zákon toto řešení připravil až v letošním roce ministr ŽP Ing. Kunžvart a fungovat by měl až za dva roky. Důvěrně prostudoval projekt každé připravované stavby, zúčastnil se snad všech jednání, která se vedla na obci, na projektových ústavech. Na vodárnách zase projednával smlouvy na vodné a stočné. Velice sledoval stavbu ČOV a kanalizace na Havlíčkově ulici i plynifikaci obce. Hledal s námi - členy rady řešení pro dostavbu třicetibytového domu na Polance v zájmu bílovických občanů, kteří neměli nadbytek finančních prostředků. Navrhoval řešení dostavby inž. sítí, komunikací i příjezdové komunikace na Polanku i přípravu výstavby bytů. Zásadním způsobem pomohl získat pro obec území bývalého vojenského prostoru. Je velkým kritikem skutečnosti, že skládky odpadů i inertních materiálů se dostaly v zemi do podnikatelské sféry, čímž se všechny stavby velmi zdražily. Zdražuje se proto také likvidace domovních odpadů, a část odpadů se objevuje v řece, lesích i na mnoha místech v našich ulicích.

Především byl pečlivým zapisovatelem všech jednání rady, pracovních porad OZ, jednání na projektových ústavech a všech vrcholových jednáních vůbec. O všem pak rád informoval členy rady, OZ a na zasedáních širokou veřejnost.

Pan Ing. Polášek umí naslouchat lidem, rád hledal pro jejich stížnosti a konfliktní situace kompromisní řešení, navrhoval vždy částečné ustoupení z pozice oběma stranám konfliktu. Je výborným vyjednávačem když jde o spory a proto často slyšával od některých kolegů: „Ty jsi jako takový náš bílovický Lux“ a on se při tom jen usmíval.

V roce 1994 chtěl po volbách - pokud obdrží hlasy - zůstat jen členem OZ. Voliči však rozhodli jinak. K radosti nás všech obdržel 700 hlasů, druhý největší počet a tak zůstal opět ve funkci místostarosty. V roce 1998 před volbami mi sdělil, že nebude ani na kandidátce. Ve spolupráci s předsedou MV ČSL-KDU panem Farzou jsme ho přece jen přesvědčili. Byl opět zvolen do OZ. Vyhověl přání členů OZ a zůstal ještě rok ve funkci místostarosty. Na veřejném zasedání OZ 30. 9. 1999 z této funkce odstoupil, zůstal však nejen k mé radosti členem obecní rady.

Za 9 let vykonal velký kus práce pro rozvoj obce, pro občany, pro čistotu a zlepšování životního prostředí. Rozhodujícím způsobem ovlivnil všechna důležitá jednání ve všech oblastech, které spravuje obecní úřad. Byl a zůstává dobrým rádcem všem pracovníkům obecního a stavebního úřadu, radním i členům OZ.

Pro mne byl rozhodující oporou, prožíval se mnou vždy nejen ty dobré dny, kdy se dařilo, ale především mi pomáhal přežít všechna úskalí, která při aktivním výkonu starosty často vznikají. Bez jeho podpory by nebyly některé akce dotaženy do konce, některé by ani nevznikly. Vzhledem k jeho skromné povaze o jeho velkém podílu na vedení obce ví jen pracovníci úřadu a členové rady či OZ.

Za to, že 9 let v této funkci vydržel a aktivně napomáhal všemu a všem chci touto formou ještě jednou poděkovat jménem všech pracovníků obecního i stavebního úřadu, členů rady, členů OZ i jménem svým a vyjádřit současně radost nad tím, že zůstal i nadále členem obecní rady!

Střídání ve funkci místostarosty

Na veřejném zasedání dne 30. 9. 1999 byl do funkce místostarosty zvolen pan Ing. Vít Kratina. Dlouholetý člen obecního zastupitelstva i člen obecní rady. V druhé polovině 80. let jej vytrhla z řad poslanců MNV nečekaně nemoc. Dlouholetý odborník a manažer Melioračních staveb v Brně, posléze v Blansku. Má celoživotní zkušenosti s investicemi, v posledních letech sledoval a dozoroval stavby na Jiráskově ulici, Kratinově ulici a Husově ulici - kanalizace a komunikace. Samozřejmě má přehled o všech stavbách v obci a tak si s úkoly místostarosty jistě dobře poradí. Všichni o něm víme jak má rád Bílovice, rád fotografuje a byl vždy velký turista. Vedl v Tatrách na turistické základně každoročně turisty po našich nejvyšších horách. V roce 1979 při zájezdu do Jugoslávie, tehdy postižený zemětřesením, inicioval pomoc mužské části rekreatantů při opravě zříceného domu v nedaleké vesnici. V roce 1987 jsem svolával několikrát členy MNV na pomoc při výkopu základů při obnově obecní pekárny. Přišel jediný on, ačkoliv byl již dlouho v nemocenském stavu.

V každých volbách obdržel značné množství hlasů, vždy přes 600 a proto bylo již dříve s ním počítáno do obecní rady.

Práce pro Bílovice ho baví mnoho let a v nové funkci si vede od počátku s bravourou odpovídající nejen lásce k obci, ale i dlouholeté praxi v investicích.

Přeji mu zdraví a dobrou mysl! Jménem svým i mých kolegů v úřadě i OZ.

Vilém Kleveta

Před 10 lety

30. 11. 1989 večer probíhalo v myslivecké klubovně tradiční setkání členů rady MNV a předsedů politických, společenských a zájmových organizací sdružených v Národní frontě se záměrem zhodnotit plnění vol. programu v právě končícím roce. V těch chvílích probíhala diskuze také ve federálním shromáždění v Praze o zrušení článku 4 Ústavy ČSSR, kde byla zakotvena vedoucí úloha KSČ. Toto jednání bylo přímo vysíláno rozhlasem a i v myslivecké klubovně sledováno. Článek 4 byl ještě během večera hlasováním poslanců zrušen a byla o tom také diskuze na setkání v klubovně.

V důsledku těchto skutečností jsme spolu s tajemníkem MNV panem Milanem Pokorným v následujících dnech rozhodli nabídnout představitelům pol. stran v obci, že z funkcí předsedy a tajemníka odejdeme zpět do Mlýnů a těstáren Kyjov, odkud jsme byli v roce 1986 na přání občanů, ale především z rozhodnutí MV KSČ, povoláni do řízení obce. Byli jsme si vědomi, že pokud má i nadále probíhat usilovná práce na přípravě rozhodujících staveb v obci, musí lidé v těchto funkcích mít také politickou podporu. Vždyť bylo nutno jednat s mnohými majiteli pozemků o vykoupení pro stavby komunikací, inž. sítí, ČOV apod. a bez rozhodující politické podpory v obci tato jednání mohla být kdykoliv zneužita k vytloukání politického kapitálu, ale především v neprospěch uskutečnění staveb sloužících v budoucnu všem občanům. Proto bylo nutné, aby obě funkce na MNV vykonávali lidé k nimž je politická důvěra ze stran všech politických subjektů v obci.

Dne 4. 12. 1989 v 16 hodin přišli na jednání v této věci:

paní Jarmila Kozlová, předsedkyně MV ČSL
pan Ing. Otakar Jelínek, předseda MV ČSS
pan Ing. Michal Koprda, předseda MV KSČ

Všem jsme vysvětlili proč jsme je pozvali, seznámili je také s tím, které stavby se v současné době připravují a upozornili je na vznikající trend v obcích a městech, kde se projevují síly k odvolávání stávajících funkcionářů MNV.

Předsedové nás vyslechli, vyslovili porozumění k našemu stanovisku, do jisté míry nečekali tak brzo naše návrhy takto formulované. Vzhledem k dosavadní značné činnosti MNV v oblasti staveb i jiných činnostech vyslovili se pro to, abychom do voleb zůstali ve funkcích a přípravu rozhodujících staveb dokončili tak, aby mohly stavby být co nejdříve realizovány. Jednalo se především o plynofikaci, čistírnu odpadních vod, inženýrské sítě a komunikace na Polance, bytový dům na Polance pro žadatele o byt, kanalizační sběrač do Kanic.

Bylo to rozhodnutí zásadní, následně jsme mohli maximum času věnovat těmto stavbám a také byla do voleb na tyto stavby vydána územní rozhodnutí. Hned po volbách byla uskutečněna stavební řízení, získána stavební povolení a do konce roku 1990 byly tyto stavby zahájeny. Tím bylo zajištěno jejich celkové financování ze státního rozpočtu Pithartovy vlády. Bílovice v následujících letech byly jedny z mála obcí, kam přicházely finance a probíhala výstavba. Bylo to dobře pro rozvoj v naší obci. Bylo to také ale často předmětem závistivé kritiky ze strany jiných starostů v rámci okresu, kteří přišli do funkcí po volbách a mnozí od předešlých vedení nic nachystáno ani nasmlouváno v oblasti financování z rozpočtů okresu i ČR neměli.

Dnes o tom píše proto, že právě před 10 lety se rozhodovalo o stavbách, které dnes již slouží široké veřejnosti. A tehdy se rozhodovalo o tom, jak se bude vyvíjet obec nejen ve vedení MNV, ale především v politických orgánech všech stran. V Bílovicích politické osobnosti rozhodly právě na uvedeném jednání 4. 12. 1989. Zda dobře nebo nedobře si může každý občan posoudit dnes - po 10 letech sám.

Vlém Kleveta

SLOVO MÁ ZÁSTUPCE STAROSTY

Ve své zprávě o činnosti obecní rady za poslední období t.j. od září do prosince 1999 jsem se zabýval celou řadou problémů, které vedení obce musí řešit. Dnes bych chtěl znovu připomenout a zdůraznit tři velmi důležité faktory, které činnost obce ovlivňují. Dva z nich nám všem život znepřijemňují.

Pořádek a úklid obce, odvoz odpadu a jeho likvidace je velký a těžko řešitelný problém ve všech obcích. Problematický je i v Bílovicích. Po dlouhých a složitých jednáních se konečně podařilo probudit k životu činnost tzv. ekodvoru, kde bude p. Petr Věžník sbírat prakticky veškerý domovní odpad. Od papíru, PET lahví, železa, pneumatik, až po akumulátory. Zmizí snad definitivně všechny nepěkná zákoutí naší obce, skládka v Trávníkách i podél řeky Svitavy. Je třeba jen, aby Ekodvůr u nádraží byl opravdu všemi občany využíván a aby si sem všichni ve vlastním zájmu zvykli chodit.

Další ožehavou záležitostí, kterou řeší vedení obce průběžně, ale s výsledky dosti chabými, je pořádek a bezpečnost v obci. Množí se případy násilí, vandalismu a nedodržování dopravních předpisů včetně rušení nočního klidu. To vede obecní radu k jednoznačnému rozhodnutí. Obec během 1. pololetí roku 2000 zřídí obecní

policii, která bude mít všechny pravomoci, které tato policie může dle vyhlášky mít. Zřízení této služby pro slušné občany bude provedeno i za cenu, že se zpomalí, možná i zastaví některé stavební práce. Stížnosti na porušování veřejného pořádku a projevy vandalismu se množí tak, že jiná možnost pro obec již není.

Abyste nevypadal můj příspěvek jen negativisticky, rád se zmíním ještě o třetím fenoménu, který je naopak pro obec přínosem a jeho oživení je pro mě velmi příjemným překvapením. Kulturní činnost v obci se oživuje a nutí mne k tomu, že už nemusím vzpomínat na časy dávno minulé, kdy se v Bílovicích dělaly besedy, koncerty a hrála divadla.

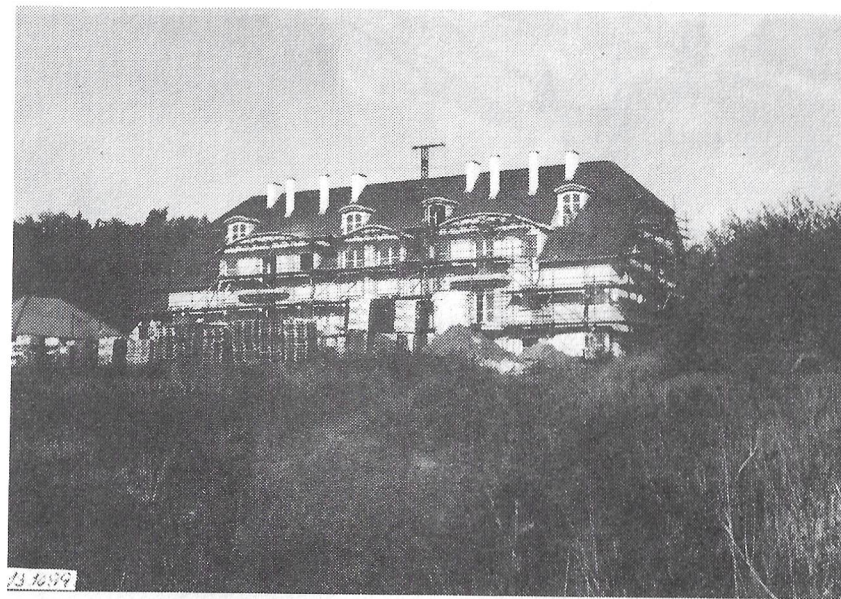
Pochvalu zaslouží všichni ti, kteří zorganizovali Martinské hody. V krojích (bílovických!!!) bylo celkem 32 stárků, moravskou besedu tančily tři kolony krásných mladých lidí a to je počet, který pamatujeme naposledy před mnoha lety.

Pochvalu a poděkování si zaslouží všichni z nadšeného ochotnického souboru divadelníků, kteří svou „Lucernou“ všechny velmi příjemně překvapili. Tři stovky lidí v sále Kulturního domu snad ještě nikdy nebyly. Jen tak dál.

Další velkou pochvalu si zaslouží oba nadšení, kteří se starají o vysílání naší bílovické televize. Jejich pořady mívají vysokou profesionální úroveň, a je škoda, že ne všichni občané Bílovic tuto naši chloubu, kterou vysoko oceňují mnozí starostové obcí větších než Bílovice, nevyužívají.

Za sebe i celou obecní radu a obecní zastupitelstvo mohu slíbit, že podobné aktivity budeme vždy podporovat.

Ing. Vít Kratina, místostarosta

Polanka - Lesní blok B3.1. Foto B. Zlámal

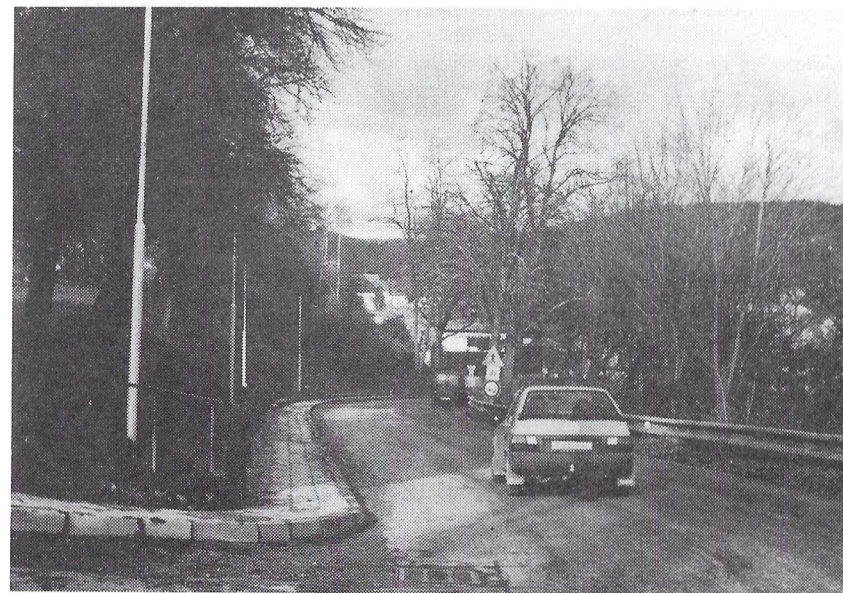
Ulice Vodárenská - dvacetbytových jednotek. Foto B. Zlámal

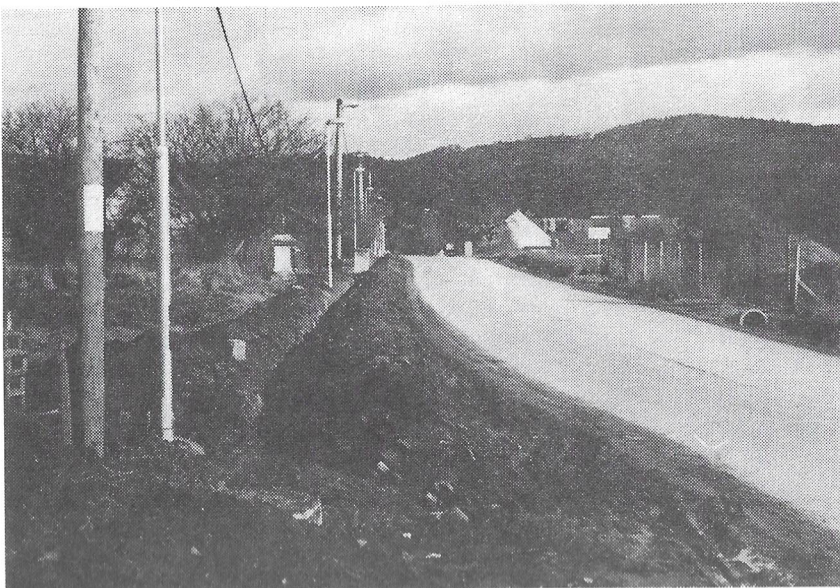
Ulice Havlíčkova - zasypávání položeného potrubí a budování výkopu pro položení kanalizačních skruží. Foto B. Zlámal

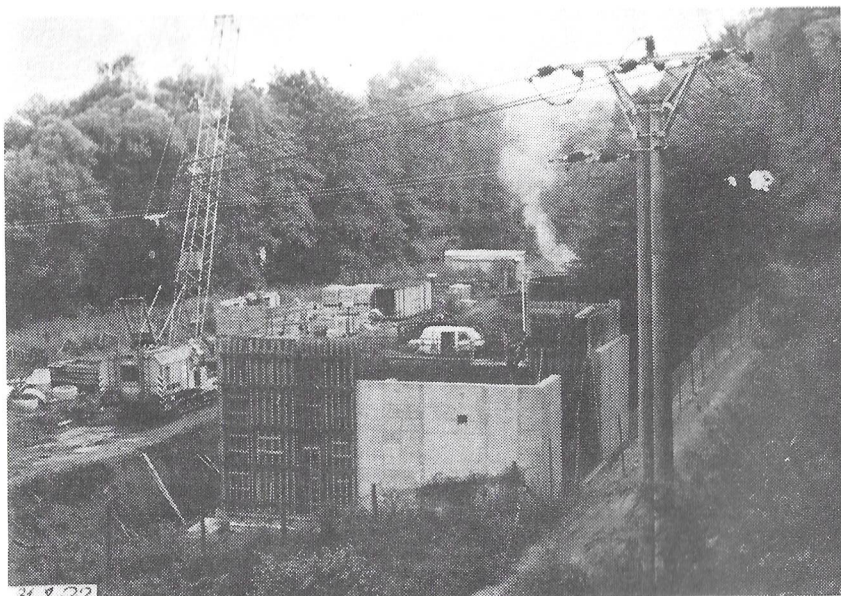
Ulice Husova - práce na pokládání zámkové dlažby. Foto B. Zlámal

Ulice Tyršova - postavené stožáry pro elektrické osvětlení chodníku. Foto B. Zlámal

Obřanská ulice - výkop k položení elektrického kabelu
foto k Bílovicím již po zasypání kabelu. Foto B. Zlámal

Čistírna odpadních vod - stavba zdárně pokračuje. Foto B. Zlámal

1. Obec vydala dvoustrannou leteckou fotografii - mapu Bílovic n/S. z let 1947 a 1999. Autorem je náš občan p. Luděk Šerák ze Šebelovy ul. č. 670a. Mapa je k dostání v obvyklých bílovických obchodech. Cena 35,- Kč. V těchto obchodech si můžete zakoupit i novou pohlednici Bílovic, autorem je p. Boleslav Zlámal.

2. Byl zřízen nový Ekodvůr u nádraží, kde se můžete zbavit starého železa, pneumatik, umělých hmot, baterií, atd. Sledujte vysílání bílovické televize, hlášení místního rozhlasu a informační tabule přímo u Ekodvoru.

3. Svoz domovního odpadu bude nadále uskutečňovat firma RSS ekologie v pátek. Ceny za odvoz odpadu se nemění, zůstávají pro rok 2000 stejné jako v r. 1999. Prodej známek a lístků na jednorázový svoz bude 27. 12. a 29. 12. 1999 od 8 do 17 hodin a potom v úřední dny (pondělí, středa) v měsíci lednu r. 2000.

4. Na Silvestra od 10 hodin se může každý občan, malý i velký zúčastnit Silvestrovského běhu do schodů v Komenského ulici u nádraží. Soutěžit se bude v obvyklých kategoriích, systémem „kdo přijde, ten běží“.

5. Pan Boleslav Zlámal, velký bílovický patriot a fotograf, zpracovává mnoho roků fotodokumentaci o naší obci, o jejím rozvoji, historii, kultuře a o lidech zde žijících. O své dlouholeté práci připravuje do dubnového Bílovického zpravodaje písemnou zprávu. K 28. 10. 2000 bude vystavovat své fotografie, vztahující se k jednotlivým oblastem života obce.

6. Pan Karel Kiesel s p. Boleslavem Zlámalem společně připravují slavnostní pořad o starých Bílovicích podle historických pohlednic, který bude vyslán na Nový rok 2000 po 11 hodině.

7. Společenský ples uspořádá OZ spolu s MŠ a ZŠ dne 22. ledna 2000. Hraje A. Klučka. Pořadatelé zvou všechny občany.

8. Kulturní komise a Česká strana nár. sociální společně připravují vzpomínkový večer ke 150. výročí narození T. G. Masaryka v březnu 2000.

Zpráva z úseku matriky a evidence obyvatel

Jak jistě všichni víte, Obecní úřad v Bílovicích nad Svitavou vede pro obce Babice nad Svitavou, Bílovice nad Svitavou, Kanice, Ochoz u Brna a Řícmanice matriky narození, manželství a úmrtí. do těchto matričních knih na našem úřadě jsou zapisovány matriční události, které nastanou na území těchto obcí bez ohledu na trvalé bydliště občanů.

Pro vaši představu uvedu několik údajů a posledních pět let.

V roce 1994 bylo zapsáno	10 manželství	a 211 úmrtí
v roce 1995	8 manželství	a 269 úmrtí
v roce 1996	12 manželství	a 259 úmrtí
v roce 1997	10 manželství	a 241 úmrtí
v roce 1998	11 manželství	a 322 úmrtí

V matričních knihách narození na zdejší matrice už po léta nebyl zapsán žádný narozený občánek, protože děti se narodí zpravidla v brněnských nemocnicích.

Kromě těchto zápisů a vystavování matričních dokladů a jejich opisů je na matrice prováděno také ověřování listin a podpisů. Současné právní předpisy nařizují vybírání správních poplatků v této výši: za ověření jednoho podpisu 30,- Kč. Je-li

podpis stejné osoby ověřován na více listinách, násobí se tento poplatek počtem listin, na kterých je podpis ověřován.

Ověření listin se zpoplatňuje částkou 20,- Kč za jednu stranu, celková výše poplatku se řídí počtem stran příslušné listiny nebo dokladu. Zásadně se nesmějí ověřovat průkazy jako je pas nebo občanský průkaz a kopie geometrických plánů. Poplatky za ověření se vybírají v hotovosti. Na zdejší matričním úřadu se ročně průměrně ověří kolem 1100 podpisů a listin.

Podpis může být ověřen pouze tehdy, přijde-li občan osobně a má sebou platný občanský průkaz.

Nechodící občané si tuto službu mohou telefonicky objednat a matrikářka přijde na ověření k nim domů.

Další činností, která se na matrice provádí, je ověřování rejstříku trestů, který musí být opatřen kolkovou známkou v hodnotě 50,- Kč. K ověření rejstříku slouží matrikářce občanský průkaz a rodný list. Tato žádost je odeslána na Rejstřík trestů do Prahy a žadatel ji potvrzenou dostane na adresu, kterou v žádosti uvede. Za rok se těchto žádostí vyřídí průměrně 50.

Kromě této agendy se na matrice vyřizuje i mnoho dalších záležitostí, které jsou velmi různorodé, ale jejich počet není vysoký. Vyžaduje však znalost a sledování mnoha právních předpisů. Jsou to různá potvrzení a osvědčení pro cizinu, vyhotovování matričních dokladů pro zahraničí, delegování sňatků a osvědčení pro církevní sňatky, příprava podkladů pro zvláštní matriku, jejíž sídlo je pro celou Českou republiku v Brně. Do této zvláštní matriky jsou zapisováni všichni čeští občané, kteří se narodí, uzavřou sňatek nebo zemřou na území cizího státu.

A nyní několik zajímavých údajů z evidence obyvatel, která je vedena výhradně pro obec Bílovice nad Svitavou.

V roce 1995 se narodilo 12 dětí, zemřelo 28 občanů

v roce 1996 se narodilo 16 dětí, zemřelo 34 lidí

v roce 1997 se narodilo 15 dětí, zemřelo 27 lidí

v roce 1998 to už bylo 22 narozených dětí a 28 úmrtí

v letošním roce se k 1. 12. 1999 narodilo již 27 dětí a zemřelo pouze 14 spoluobčanů. Kromě toho počet nově přistěhovaných občanů v roce 1998 již čtyřnásobně převýšil počet odstěhovaných. **Ke dni 15. 12. 1999 mají Bílovice 2144 obyvatel.**

Od roku 1991 se počet obyvatel snižoval, takže jsme se dostali pod hranici 2000 obyvatel. Nárůst začíná od roku 1997, což není náhodný jev. Souvisí s bytovou výstavbou na Polance, kam se nám přihlašují zejména mladí lidé, kteří zakládají rodinu. Přejme si, aby tento vývoj pokračoval, aby se obec nadále rozrůstala, a aby se našim starším i novým spoluobčanům v obci líbilo.

Magda Mezulániková, matrikářka

SKOLSTVÍ - MŠ

Co nového v mateřské škole

Ve středu 1. září 1999 byl v mateřské škole v Bílovicích nad Svitavou zahájen nový školní rok. Do 3 tříd bylo zapsáno 70 dětí, z toho 26 předškoláků.

Hlavní činností v naší MŠ je hra. Prolíná celým dnem. Prostřednictvím hry děti získávají a upevňují si dovednosti a návyky, nové poznatky, zkušenosti a seznamují se s životem okolo sebe. Učitelka je kamarádem i průvodcem, spoluhráčem i vůdčí osobností.

Současná doba je plná spěchu a napětí. Děti tráví hodně času u televize. Sledují nevhodné seriály plné agresivity a násilí, což se potom odráží v jejich chování a vzájemných vztazích. Proto se v tomto školním roce při práci s dětmi zaměříme na MRAVNÍ VÝCHOVU. Vše budeme rozvíjet prostřednictvím motivace: POHÁDKOVÁ ŘÍŠE, KDE DOBRO VÍTĚZÍ NAD ZLEM. V průběhu dne při různých činnostech budeme u děvčátek a chlapců rozvíjet: kamarádské vztahy, citlivé jednání a rozpoznávání kladných a záporných vlastností, přívětivost (tzv. schopnost, přijímat a vyžadovat laskavé jednání).

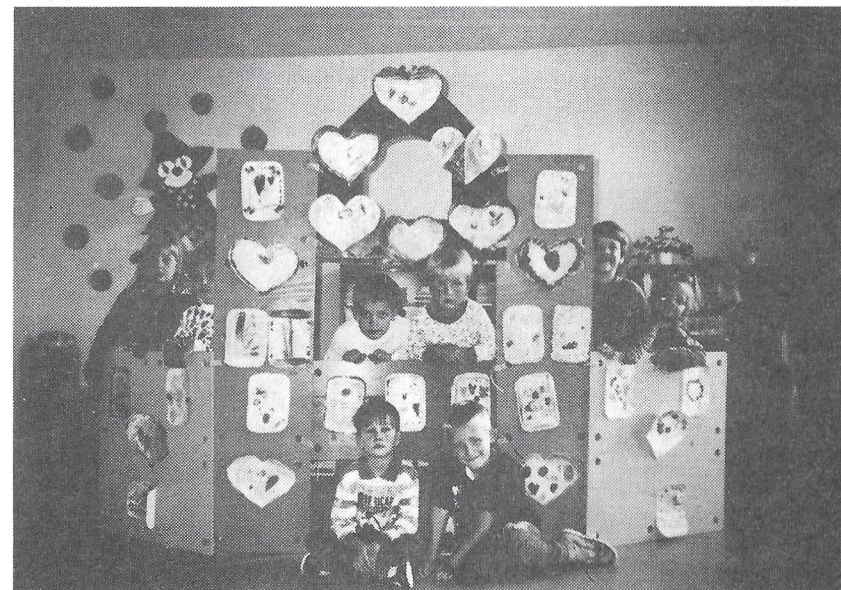
I v letošním školním roce vede pan Chalk kroužek angličtiny. Předškolákům se věnuje ve svém volném čase a bezplatně. Dovolte mi, abych mu touto cestou za jeho aktivitu poděkovala.

Hru na flétničku nejstarší děti učí paní učitelka Chybová - Doležalová.

Obecnímu úřadu v Bílovicích děkujeme za finanční částku 10.000,- Kč, kterou jsme dostali z výtěžku obecního plesu. Za tyto peníze jsme nakoupili hračky pod vánoční stromeček.

Všem dětem, jejich rodičům i ostatním občanům přejeme radostné vánoce, šťastné vkročení do roku 2000.

Jiřina Šubrtová, ředitelka MŠ

Hrátky s flétničkou v naší mateřské škole

*Otloukej se píšťaličko,
zavoláme na sluníčko*

*ať je u nás častý host!
Zapíškáme pro radost.*

Je tomu již dávno, kdy malí chlapečkové běhalibosí po louce kolem vody a z vrbových proutků otloukali píšťalky. Svými písničkami obveselovali nejen sebe, ale i ostatní a jistě u toho zažili spoustu legrace. Doba pokročila a píšťalky nahradil hudební nástroj nazývaný flétna. Písničky však zůstaly, což je velice dobře. Nejen, že

máme krásné lidové písničky, ale je i mnoho nových písní, které děti tak rády a často zpívají. Zpívat se dá všude: ve třídě, venku, v šatně při převlékání na procházku, ale i jinde. Mnozí z vás však neví, jaký úsměv na dětské tváři dokáže vykouzlit písnička zahrnaná malými prstíky na vlastní flétničku.

Nic není hned, a proto všechny děti, které mají zájem, navštěvují jednou týdně kroužek s názvem „Hrátky s flétničkou“, kde se děti pomocí her, legráček, obrázků atd. seznamují se základy hry na zobcovou sopránovou flétnu. Nejprve si musí osvojit poznatek, že flétna je hudební nástroj, o který je nutné se starat. Doposud je obklopovaly pouze samé hračky, se kterými si hrály, ale nyní drží v ruce hudební nástroj, který při nesprávném zacházení mohou poškodit, a již na něj písničku nezahrají.

I když hrát na flétnu je poměrně snadné (oproti jiným hudebním nástrojům), přesto je nutné se „prokousat“ začátky, které obnáší hodně vysvětlování. Jak správně držet flétnu, jak zakrývat dírky, jak nasazovat tón, který prstík patří k dané dírce . . . a v neposlední řadě (spíše naopak) naučit děti dechovým cvičením (bráničním dýcháním). Hrátky na flétnu nepřinášejí pouze radost z písniček, ale především má vliv i na zdraví dětí. Dechová cvičení, která provází naše „hrátky“ po celý rok, využívají lékaři při léčení dlouhodobých nemocí dýchání (např. astmatu). Dechové cviky jsou doporučovány dětem náchylným k častému onemocnění dýchacích cest, ale i dětem zdravým jako prevence.

V průběhu roku se děti naučí zahrát také některé ze základních not, které se u nás pyšní jmény Honzík, Gustík, Adélka apod. A na obrázcích, které dostávají od svých notových zásobníků, si mohou své nové kamarády vykreslit pastelkami.

Vzhledem k tomu, že se nemůžeme setkávat častěji, než jednou týdně, patří velký dík rodičům, kteří si najdou čas, aby svým dětem s procvičováním prstíků, které ze začátku opravdu moc neposlouchají, pomohli. Za nějakou dobu jim bude odměnou krásně zahrnaná písnička, která udělá radost nejen jim, ale hlavně jejich malému muzikantovi.

Zapsala: Blanka Chybová-Doležalová, učitelka MŠ

Vážení občané,

doba vánoční nás vede k zamyšlení, hodnocení toho, co jsme udělali, k rozvahám do budoucnosti. Dovolte mi proto, abych se s vámi podělila o to, co se nám od začátku školního roku podařilo.

Všechno začalo tím, že jsme o prázdninách vymalovali celou budovu pro první stupeň, v některých třídách jsme natřeli lavice a židličky, pověsili nové záclonky a závěsy, vylepšili jsme dílny.

A na děti čekalo plno práce, protože bylo potřeba udělat novou výzdobu ve třídách i na chodbách.

Rádi bychom byli školou, která nabídne dětem nejen kvalitní vzdělání, ale i širokou škálu možností k jejich využití, pěkné a kulturní prostředí, ve kterém by se cítili dobře a spokojeně, ale také bohatý kulturní a sportovní život. Posuďte sami.

ZÁŘÍ

- slavnostní zahájení školního roku s programem připraveným dětmi
- 2 zájezdy do plaveckého bazénu na Lesné - 122 dětí 5.-9. třídy - zdarma - hrazeno z výtěžku plesu - zjištění plaveckých dovedností
- zahájení „pitného režimu“: čaj, mléko, merito
- 3 besedy (s Karlem Lopraisem, Jindřiškou Smetanovou, Jiřím Žáčkem)
- zahájení pravidelného půlročního plaveckého výcviku žáků 2. a 3. třídy - částečně hrazeno z výtěžku plesu
- děti 1. třídy na divadelním představení PERNÍKOVÁ CHALOUPKA
- účast na sportovním víceboji v Kuřimích - 3. místo
- vydávání školního časopisu - SEDMÁČEK
- zahájení přípravy na olympiády a soutěže

ŘÍJEN

- **POHÁDKOVÝ LES** — 1200 účastníků
- 1. třídní schůzka rodičů a učitelů
- Oblastní přebor ROB (radio orientačního běhu) - úspěchy našich dětí
- program na vítání občánků v Bílovicích
- 18 žáků 8. a 9. třídy na INVEXU v Brně
- 52 dětí v divadle Radost na pohádce KRÁLOVNA KOLOBĚŽKA
- bývalí žáci, kterým je dnes 70 roků, navštívili svoji školu

LISTOPAD

- připravili jsme společnou hospitaci ve výtvarné výchově - keramika, pro naše vyučující i pro okolní školy: ZŠ Kanice, Babice, Ochoz
 - účast na okrskovém přeboru ve šplhu - chlapečci 6.-9. třídy — 3. místo
 - 20 žáků 9. třídy na VELETRHU SŠ SOU - volba povolání
 - vystoupení na MARTINSKÝCH HODECH - pěvecký sbor, taneční soubor
 - první pomoc při úrazech 8. třída - MUDr. S. Tomášová
 - TĚSNOHLÍDKŮV VÁNOČNÍ STROM - ozdobení stromu, dárečky pro hosty, program
 - předání finanční částky 2340,- Kč DĚTSTKÉMU DOMOVU DAGMAR
 - program na vítání občánků: 1x v Bílovicích a 2x v Řícmanicích
- ### PROSINEC
- slavnostně ozdobený vánoční strom v hale školy
 - hovorové hodiny pro rodiče

- vystoupení u TĚSNIHLÍDKOVA STROMU v Brně
- MIKULÁŠ navštívil naši školu - ve spolupráci s rodiči
- ukázky lidových řemesel pro děti i veřejnost: (krosienko stará technika tkaní, vizovické pečivo, paličkování, výrobky ze šustí
- sběr papíru - z výtěžku zakoupíme knihy do žákovské knihovny
- vydání „BÍLOVICKÉHO PEXESA“ v projektu PHARE - žákovská práce - zachycení významných staveb a míst v Bílovicích
- vydání vánočních pohlednic, které namalovaly naše děti
- vánoční turnaj v košíkové a přehazované
- vánoční besídka
- ozdobení vánočního stromu přímo v lese pro zvířátka

Pohádkový les

V sobotu 2. 10. 1999 se nás sešlo v našem lese plném pohádkových bytostí 1200. Rozdávala se zde především radost a pohoda. 97 organizátorů připravilo pro malé účastníky velmi pěkný den plný překvapení. Počasí nám přálo, svítilo sluníčko a tak se děti nemohly dočkat, až vyrazí na trasu.

Vždyť kde můžete potkat Manku a Rumcajse a rytíře ve zbroji s krásnou princeznou a bojovat s drakem a v hradu hádat hádanky či přebírat hrách společně s Popelkou? A co teprve kouzelníci a čarodějové a jejich kouzelná kniha a lovení rybiček společně s vodníky! Můžete zde potkat i lesní muže.

Velkou atrakcí jsou také lanové dráhy. Perfektně připravené a rozdělené podle obtížnosti pro ty méně odvážné i ty, co se vůbec nebojí. Nejvíce však lákají projížďky na koních. Další zajímavé úkoly čekaly i u chytré horáky, u zahrádky a divoženek. a co tak zazpívat si s muzikanty u ptačího stromu, nahlédnout do indiánského TP, vytáhnout řepu, anebo si vyzkoušet sílu a odvahu Mauglího a u chytrého kocoura v botách prověřit svoji obratnost a protáhnout si tělo?

Sladkosti, drobné ceny za splněné úkoly, opékání buřtů na ohni byly odměnou pro ty, kteří prošli celou trasu.

Ráda bych poděkovala ŠLP Křtiny a panu Ing. P. Krakovičovi za „zapůčení lesa“, Mysliveckému sdružení v Bílovicích za poskytnutí přístřeší v jejich klubovně a zvláště panu A. Huňáňovi za pomoc, manželům Radovanu a Lence Liškovým z Řícmanic a jejich pomocníkům za koničky, členům Sokola Řícmanice a všem nejmenovaným organizátorům.

Příprava a provedení takové akce dá opravdu hodně práce. A největší odměnou byly rozzářené dětské oči a díky dospělých za krásně prožitý den. Odcházel domů spokojeni s tím, že příští rok určitě zase přijdou.

A co bychom si mohli přát více?

Helena Bayerová, ředitelka školy

Umělecká řemesla v naší škole

Dne 6. 12. 1999 se v bílovické základní škole konala výstava tradičních uměleckých řemesel. Na ní se představily čtyři umělkyně, které předváděly své práce. Ani byste nevěřili, kolik nádhery se dá vyrobit třeba z kukuřičného šustí nebo z vlny!

Z obyčejného těsta jako je mouka s vodou po pozdějším zpracování vznikne betlémek, rybička či malý košíček s jablky. Jak jinak - je to vizovické pečivo - a to nás všechny nadchlo.

O kousek dál vytvářely ruce umělkyně panáčky z kukuřičného šustí. Vypadá to jednoduše, ale kdo si výronek vyzkoušel udělat sám, zjistil, že tomu tak není.

Na dalším místě nás zaujala paní „hrající sí“ se špendlíky a nitkami. Její práce byla založena na každém detailu a jmenovala se paličkování.

Víte, co je to „krosienko“? Stará technika tkaní, při níž se protahuje „útek“ osnovou, přičemž vzniká nahoře i dole stejný vzorek. Výsledkem jsou vkusné šály, kravaty, čepice.

Všechny výrobky byly později na prodej a některé umělecké techniky si obdivovatelé mohli i vyzkoušet. Mnozí z nich se nemohli od vytváření vlastních prací ani odtrhnout.

Všichni žáci i občané byli výstavou nadšeni a někteří si s sebou odnesli krásné dárky na Vánoce nebo vzpomínky v podobě panenek, košíčků a pestrých šál.

Šárka Zavadilová, 9. třída

Předávání vánočního stromu

Ve středu 24. 11. jsme byli na slavnostním předávání vánočního stromu, který potom odvezli do Brna na náměstí Svobody. Při předávání jsme se sborem zpívali vánoční písně. Naše vystoupení se zástupcům města Brna moc líbilo, proto nás pozvali zazpívat u vánočního stromu na vánočních trzích v Brně. Doufáme, že nás příští rok zase pozvou.

Kateřina Kučerová, 4. třída

Děkuji všem zpěvákům za pěkné vystoupení u předání vánočního stromu městu Brnu, kterého jsem se sama nemohla zúčastnit. Děkuji i kolegy p. uč. B. Hamákové.

Martina Křičková, vedoucí souboru

Děkuji paní uč. Jaroslavě Levíčkové za přípravu pásma.

Helena Bajerová

Vážení občané,

prejeme Vám šťastné Vánoce, radost z dětí a úspěšné vykročení do roku 2000!

Ze všechny učitele a žáky ZŠ Bílovice, Helena Bajerová

Konzultační hodiny vyučujících pro žáky i pro rodiče od 13. 10. 1999

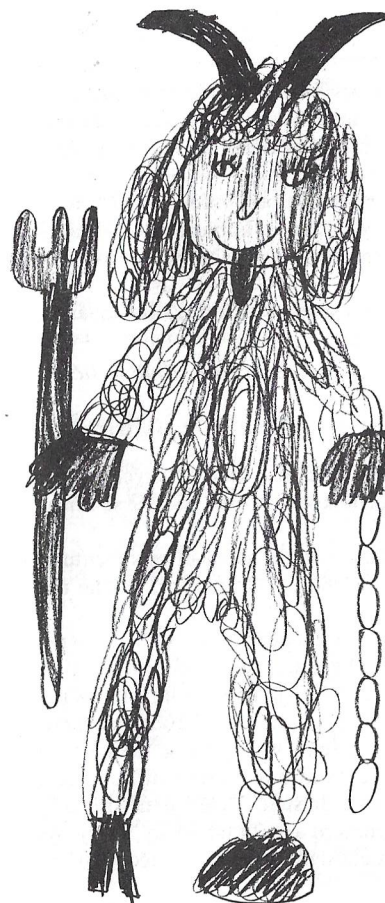
1. tř.	Hamáková B.	7.30 - 8.00	denně
2. tř.	Pánková M.	7.30 - 8.00	denně
3. A	Čáčková I.	7.30 - 8.00	úterý
3. B	Wawraczová A.	7.30 - 8.00	denně
4. tř.	Křičková M.	7.30 - 8.00	úterý
5. tř.	Kučerová H.	7.30 - 8.00	úterý
6. tř.	Levíčková J.	7.30 - 8.00	úterý
7. tř.	Kousalík B.	7.30 - 8.00	úterý
8. tř.	Mauerová K.	7.30 - 8.00	úterý
9. tř.	Vlček P.	12.00 - 13.00	pondělí
	Bajerová H.	7.00 - 8.00	úterý
	Nedopilová M.	14.00 - 15.00	čtvrtek
		7.00 - 8.00	úterý
	Fruhwirtová L.	14.00 - 15.00	čtvrtek
		7.00 - 8.00	úterý
		14.00 - 15.00	čtvrtek

ODPOLEDNÍ AKTIVITY ŽÁKŮ VE ŠKOLNÍM ROCE 1999 - 2000

Pondělí	Příprava z M - zkoušky Aerobik Informatika - 5. a 6. třída Radio orientační běh - ROB Basketbal dívky	7.15-8.00 15.00-16.00 15.30-16.15 17.00-18.00 18.00-19.30	matematika tělocvična pracovna informatiky tělocvična tělocvična	paní učitelka L. Fruhwirtová Ing. R. Nešporová p. zástupkyně M. Nedopilová, Mgr. B. Kousalík Ing. J. Mareček Ing. D. Šeráková, S. Krečmerová
Úterý	Taneční Výtvarná všehochoť Tenis Modelářský	13.00-13.45 15.00-17.00 15.00-18.30 17.00-19.00	tělocvična pracovna výt. vých. tělocvična dílňa	Mgr. B. Hamáková pan Jirř Hladký pan Petr Opletal, Ing. Pavel Opletal pan Petr Adamec
Středa	Debrujáři Keramická dílna Radio orientační běh - ROB Stolní tenis	14.00-15.30 14.15-16.00 16.00-18.00 18.00-19.00	klubovna pracovna výt. vých. tělocvična tělocvična	Mgr. M. Křičková paní učitelka I. Čáčková Ing. J. Mareček pan Petr Uličný
Čtvrtek	Sborový zpěv Basketbal	13.30-15.00 18.00-19.30	hudebna tělocvična	Mgr. M. Křičková Ing. D. Šeráková, S. Krečmerová
Pátek	Příprava na P.Z. - Jč Pohybová vých. nejm. žáků	13.00-14.00 14.30-15.30	jazyková učebna I. tělocvična	Mgr. P. Viček paní učitelka J. Zmeškalová

PŘIPRAVUJEME OD 2. POLOLETÍ

- PSANÍ STROJEM
- PALIČKOVÁNÍ PRO DĚTI I DOSPĚLÉ
- KROUŽEK ANGLIČTINY PRO NEJMENŠÍ

Maruška Retková, 1. třída

Vzpomínka na sv. Mikuláše

V pátek 3. prosince 1999 uspořádala KDU-ČSL a kulturní rada obce Břlovice oslavu sv. Mikuláše. Ve vyzdobeném sále obecní hospody čekaly naše nejmenší a jejich rodiče hezké zážitky. Odpoledne zahájily svým vystoupením děti z mateřské školy pod vedením paní ředitelky. Naše děti potěšili i malí andělíčky, kteří nám všem zatančili a pomáhali s rozdáváním dárků sv. Mikuláši.

Protože v Břlovicích jsou děti hodné, musel čert s kopytem a řetězem přihlížet pouze zpovzdálí. Aby za námi sv. Mikuláš přišel i v příštím roce, rozloučíme se s ním malou říkankou

Dobry sv. Mikuláši, dej mi konička,
abych na něm mohl dojet
až do nebička.

Vyprosil bych hodně dárků dobrým dětem všem a hodně štěstí
pro tu naši českou zem

Dr. T. Součková, předsedkyně kulturní rady

Přišel za námi Mikuláš

Na přání ředitelství školy pozval Klub rodičů při ZŠ Břilovice dne 6. prosince 1999 Mikuláše, který přišel navštívit do tříd žáky národní školy. Žáci zazpívali písničky, koledy, přednesli básničky. Nejmenší prvňáčci ukázali, jak už znají číst. Sladkostmi byli odměněni všichni žáci školy.

Připomněli jsme si tak tradici sv. Mikuláše, který se narodil v dnešním Turecku v rodině bohatých rodičů. Sv. Mikuláš vždy přemýšlel, jak a komu pomoci. Dával dárky dětem, pomáhal chudým. stal se i ochráncem rybářů, pomáhal proti povodním,

Je uznávaným světcem v západní i východní křesťanské církvi. Zobrazován je nejčastěji jako biskup s knihou se třemi zlatými jablky.

Dr. Taťána Součková, Klub rodičů

Debrujáři v Mexiku

Každým druhým rokem se koná celosvětové setkání všech dětských a mládežnických organizací, zabývajících se vědou a technikou. Letošní ESI'99 se konalo v Pueblu, v Mexiku.

Z každé země se vybere delegace, která příslušný stát a asociaci reprezentuje. Za Asociaci malých debrujářů ČR bylo vybráno 12 dětí a 7 dospělých, včetně našeho prezidenta p. Zapletala.

Naš klub byl také vybrán, ale z dětí se nakonec nikdo nepřihlásil. Odlétali jsme z Prahy přes Frankfurt n/M., let trval 12 hod. Nejdříve jsme 3 dny trávili v hlavním městě - Mexiko-City. Je to největší město na světě, kde žije přes 25 mil. lidí a má rozlohu přes 2600 km čtverečních. Zde jsme navštívili především Národní antropologické muzeum, které patří k nejvýznamnějším muzeím svého druhu na světě, a jeho prohlídka je nezapomenutelným zážitkem. Seznámí nás s různými kulturami např. s kulturou Toltéků, Aztéků, Zapotéků, Mayů a dalších. Viděli jsme proslulý velký kalendářní kámen Aztéků, který má 4m v průměru a je 24 tun těžký, který byl v r. 1485 umístěn na chrámovém schodišti v Tenochtitlánu (původní aztécké město před založením Mexico-City).

Návštěvník města by si neměl nechat ujít návštěvu památného místa: Bazilika Guadalupe, kde se údajně r. 1531 zjevila Panna maria, jejíž obraz dnes můžeme najít po celé zemi na domácích oltářích, v bytech, na pracovištích i ve veřejných dopravních prostředcích.

Další věc, která nás velmi překvapila, bylo mnoho chudých bezdomovců, a dětí, žijících na ulici. Rovněž jsme si dlouho zvykali na přítomnost jakýchsi policistů, kteří byly po zuby ozbrojeni, často v helmách a neprůstřelných vestách, postávajících na každých dvaceti metrech. Na každém kroku jsme se setkávali s domorodými indiány, také jsme měli možnost vidět jejich tance. Ochutnali jsme také jejich kukuříčné placky.

Samotná výstava v Pueblu trvala týden. Měli jsme možnost seznámit se, jak se pracuje s dětmi např. ve Venezuele, Jihoafrické republice, v Číně, ve Spojených arabských emirátech nebo v Maďarsku či Rusku. Pro delegáty byl připraven bohatý program: navštívili jsme druhou největší pyramidu na světě Cholula, památné místo Teotihuacán s proslulou Sluneční a Měsíční pyramidou, byli jsme na exkurzi ve světově proslulé automobilce Volkswagen, kde se vyrábí nejspěšnější typ automobilu - Beetle (brouk), dále exkurze do obrovské továrny na žvýkačky a bonbóny.

Každé ráno nás vítala z povzdálí činná sopka Popocatepetl, ke které není možný přístup z důvodu možného nebezpečí (chrání ji vojsko). Proto jsme si udělali výlet na vyhaslou sopku Nevada de Toluca, která je čtvrtou nejvyšší horou v Mexiku. Ocitli jsme se na vrcholu kráteru ve výšce téměř 5000m n. m. Někteří absolvovali i sestup do kráteru, v němž se nalézají 2 jezera. Byl to ohromující zážitek. Na závěr našeho pobytu nás čekaly ještě 3 dny v hlavním městě.

Návštěva Mexika byla nezapomenutelným zážitkem, seznámením se s jinou kulturou, jinými lidmi, jiným životem lidí, často velmi odlišným od toho našeho, evropského. A právě i proto jsme se těšili domů, do Evropy, do naší malé země, plné lesů, řek, měst a obcí.

Obširnější informace, zážitky, fotodokumentaci budete moci shlédnout na malé výstavě spojené s besedou, kterou připravuji na jaro.

Martina Křičková

Celostátní soutěž debrujářů „HYDRO“, Tábor

Ve dnech 27. - 29. 10. se náš klub Archimedes zúčastnil finále soutěže Hydro v krásném jihočeském městě Táboře. Prožili jsme tam skvělé tři dny plné pokusů, napětí, zábavy a překvapení. Líbilo se nám, jak byla soutěž perfektně zorganizována. Soutěžili jsme nejenom v části teoretické a praktické (pokusy), ale také jsme některé úkoly prováděli při samostatné cestě městem. Tato část byla nejzajímavější. Nejvíce se nám líbilo zahájení celé akce u bazénu. tam jsme se dokonale vyřádili při různých vodních hrách a soutěžích. Ve volném čase jsme měli možnost prohlédnout si starobylý Tábor a jeho husitské památky.

Domů jsme se vraceli spokojeni, plni zážitků a dobrým pocitem, že jsme v soutěži dobře obstáli.

Toto je zdravice, kterou náš klub vymyslel před zahájením soutěže:

*Archimedes je náš klub,
byli jsme tu coby dup.*

*Na Hydro jsme zvědaví,
možná náš klub zvítězí.*

*Přijeli jsme z Bílovic
do Tábora soutěžit.*

Lukáš a Tomáš Kudláčkovi

Pozn. Naše družstvo (Lukáš a Tomáš Kudláčkovi a Adam Křička) v soutěži Hydro obsadili krásné 4. místo, v další soutěži Hydročerpadlo získali 2. místo.

V internetové soutěži Hydrák získal Tomáš Kudláček 1. místo. Gratulujeme!!!
O debrujárech více na internetových stránkách na adrese: www.debrujer.adam.cz

Stezka odvahy

Jednou na soustředění v rádiovém orientačním běhu vymyslela pí. Marečková pro nás hru. Nejprve nás rozdělila do čtyř skupin. Rozdělení družstev provedla tak, že každému pošepala do ucha jedno zvíře. Až jsme dostali pokyn, začali všichni napodobovat zvíře, které mu bylo sděleno. Tak jsme se dozvěděli, kdo ke kterému družstvu patří. Než jsme vyšli, obdrželi jsme talismany a mapu. Poté jsme vyrazili na cestu. Ze začátku s námi šel jeden vedoucí, aby nám ukázal místo, kde se máme rozdělit. Tam se od nás odpojil a šli jsme již sami. Cílem naší cesty byla jeskyně s pokladem - balíčky sladkostí. Věděli jsme, že u něčeho zvláštního máme odbočit

vpravo. Jak jsme si na cestu svítili baterkou, uviděli jsme neobvyklý strom, měl na sobě zelené praporky. Když jsme se blížili k odbočce, vyskočila na nás z tmavého lesa tmavá postava. Lekli jsme se, ale jakmile jsme poznali, že je to jeden z vedoucích, začali jsme se smát. Pokračovali jsme v cestě a zanedlouho jsme došli k jeskyni s pokladem. Uvnitř jeskyně jsme vyměnili své talismany za balíček se sladkostmi. Pak jsme se vrátili podle mapy zpět do tábora, kde jsme si rozdělili poklad.

Tomáš Locker, 5. třída

Moc přírody

Sedím doma. Sakra, vůbec mě to tu nebaví! Klepe máma. Co asi zase chce? No jistě - co jiného než mi zase něco vyčítat! Už toho mám vážně po krk! Sbalím si do batohu deku a něco na pití. Tak a teď ven! Prostě vylezu dveřmi - jen ať mě vidí! Už si obouvám boty, беру klíče, ale sotva otevřu dveře stojí za mnou máma. „Kam jdeš? Ještě jsi nevytřela kuchyň!“ Vstanu, úplně vařím, bublá to ve mně, zuřím! Seberu se, jdu ven a prasknu za sebou dveřmi. Máma ještě něco huláká. Prostě ji nevnímám.

Co nejrychleji přelezu plot za naší zahradou a po prašné cestičce se šplhám do kopce. Asi po půl hodince se dostanu tam, kam jsem se dostat chtěla. Na své oblíbené místočko.

Je to malá, nenápadná a neobyčejná krásná mýtinka. Malý, stříbrně třpytící se rybník je lemován vysokým rákosím. Je letní odpoledne a příroda se mi předvádí z té nejlepší stránky.

Rozprostřu si deku na voňavou travičku a lehnu si. Vnímám laskavě hřející sluneční paprsky, které mě hladí po celém těle, vnímám bzukot pilných včel a čmeláků. Vnímám něžně se pohupující vodní hladinu. To je úplný balzám na utrápenou dušičku, na pocuchané nervy! Už je mi fajn, tady mi nic nechybí. Na domov nemyslím. Raději.

Každou chvíli kolem mě proskočí legrační cvrček. Je to skvělý pocit! Ležím na zádech a žvykám stébelko trávy. Ležím a dívám se na blankytně modrou oblohu. Je úplně jasná až na pár malých, bílých mráček, které po ní přeplouvají jako lodě po moři.

Zavřu oči a přemýšlím. Proč? Proč je doma pořád takový rambajz? Proč? Můžu za to já? Může za to máma? Asi na tom máme podíl obě dvě. Otevřu oči a zahlédnu roztomilé zajíčky jak si pochutnávají na šťavnatém jeteli. Přejeďu pohledem až k rybníčku. Skáče kolem něj malá žába. HOP! HOP! A žbluňk! Už je ve vodě. Čas utíká, ale já bych tuhle krásu mohla pozorovat pořád! Pomalu se stmívá. Ptáci přestávají zpívat a nad lesem se pomalu natahuje nemilosrdná ruka paní noci.

Cvrčci krásně hrají a ze všech stran se rozléhá jejich čarovný koncert. Už je tma. Příjemný chládek se rozprostřel nad krajem a slunce odešlo svítit na druhou stranu naší zeměkoule. První sova vylétla ze svého úkrytu a její vytrvalé „Hůů!“ se ozývá po celém lese. Zlaté hvězdičky nade mnou neúnavně svítí a Velký vůz si na nocí temné obloze klidně hová. Je ticho. Ticho až strašidelné. Jen cvrčci hrají svou noční píseň a od vody se občas ozve zakuňkání. Je úplněk. Stříbrný měsíc se nádherně zrcadlí na klidné vodní hladině malého rybníka.

A já! Tolik hodin! Máma už si jistě dělá starosti. Kouzelná moc noci mě donutila na čas zapomenout. Je to přesně jak v té písničce od Lucie . . . *Čaroděj týchle noci, jeho vina . . .* Ano!

Pomalu se balím a když odcházím, ještě se ohlédnou a podívám se na tmavou noční kulisu. Domů se vracím nesmírně vyrovnaná a klidná! Odemknu dveře a vejdu do kuchyně. Máma sedí u stolu a mlčí. Projdu do svého pokoje. U dveří se otočím, podívám se na mámu a řeknu: „Promiň!“

Daniela Konečná, VIII. třída

Zimní kouzlo

Ležím na nemocničním lůžku a dívám se do stropu. Proč já ten jogurt tenkrát jedla! Nemusela bych tu teď ležet s nějakou „blbou“ salmonelózou a od rána do večera poslouchat řvaní malého Filípka.

Otevřeli se dveře. Sestra nám nesla večeři. Já bych tomu večeři rozhodně neříkala. Nudle s nastrouhanou mrkví a rohlíkem jsme měli každý večer. Rozrýpala jsem nudle lžičkou, trochu jsem jich snědla a zase jsem si lehla. Nemělo to žádnou chuť. Za chvíli si přišla sestra pro talíře a zhasla. Snažila jsem se usnout, ale díky neúnavnému křičení Filipa to nešlo. Najednou se stalo něco nečekaného, radostného a uklidňujícího. Filip usnul.

Měla jsem postel u okna. Zadívala jsem se na tmavé domy a svítící pouliční lampy, které pomáhaly najít opožděným chodcům a autům cestu k domovu. Tam, někde v dálce, v té černé tmě, je i můj domov. Maminka si určitě čte nějaký román, tatínek noviny a bratr už možná spí. Jenom moje postel je prázdná. V některých rozsvícených oknech jsem zahlédla vánoční ozdoby. Štědrý den už je za dveřmi, ale snůh pořád nikde. Kouknu se na měsíc. Krásný, kulatý úplněk. Třeba maminka odložila knížku a dívá se na nebe stejně jako já.

Vzpomněla jsem si na loňskou zimu. Všude byly závěje sněhu. Jezdili jsme na hory, stavěli iglú, bruslili na zamrzlém rybníku a projížděli na běžkách pohádkově bílou přírodou. Začala mi být zima. Přitáhla jsem si peřinu až k bradě. Na chvíli jsem zavřela oči, ale měsíční svit mě donutil, abych je zase otevřela. To, co jsem uviděla, bylo něco překrásného. Z nebe padaly malé, bílé kousíčky. Ano, byl to snůh! Ten krásný, jiskřivý, nadýchaný snůh. Celý svět se mi zdál veselejší.

S tímto pocitem jsem usnula. Tu noc se mi zdálo, že létám nad zasněženými kopci a vesničkami, vidím děti jak sáňkují a bruslí. Všude je bílo. Doletím až domů. Tam na mě už všichni určitě čekají.

Lucie Sedláková, VIII. třída

POLEPIKA

Ještě k tak zvané blbě náladě deset let poté

Byl jsem vyzván, abych napsal pár slov k prvnímu kulatému výročí 17. listopadu 1989. Je to ovšem úkol, který nemůže dopadnout dobře. Jednak by to chtělo opravdu hlubokou analýzu poválečných desetiletí, ke které nedošlo zatím ani v celostátním měřítku, natož v Bílovicích nad Svitavou; jednak by na to určitě nestačilo těch pár slov, jejichž počet je v našem Zpravodaji velmi omezen.

Co se ale před deseti lety stalo je v zásadě už pojmenováno. Režim, vedený KSČ, se vnitřně zcela vyčerpal, a stačilo jen maličko a zhroutil se jako domeček z karet. Několik indicií naznačuje, že část vedoucích představitelů, která si nutnost změny uvědomovala, chtěla demonstrace využít pro svoje cíle, tedy ke změnám na nejvyšších místech a zahájení české verze „perestrojky“. Události ovšem nabraly svoje tempo a tyto snahy byly během několika dnů či týdnů smeteny. Země projevi-

la spontánní snahu o návrat demokratických pravidel. Začátek reformy byl výborný, ale už někdy v roce 1992 se začaly projevovat tendence, které se vyvinuly do dnešního nevábného stavu.

Nemíním nikomu vnucovat svoji představu, pokusím se jen položit několik otázek, na které si může každý čtenář odpovědět sám.

- ☒ Věděli občané v prvních týdnech a měsících po 17. listopadu co opravdu chtějí, nebo jen artikulovali to co nechtějí?
- ☒ Měla rozhodující část obyvatel jasnější představu o demokracii, uvědomovala si, co to všechno obnáší, zejména pak vědomí, že jde o nikdy nekončící proces, který se svým způsobem týká každého člověka a něco od něj vyžaduje?
- ☒ Nespadla naše země do svého starého zlovyku, kdy lidem „u moci“ se vládne tradičně velmi dobře? (Je dobře popsán stav za Rakouska, za první republiky, za okupace i komunismu, včetně „normalizace“).
- ☒ Nemyslíte, že poslanci (ministři, soudci . . .) by měli být ti nejlepší z nás, nebo sdílíte názor, že to je jen jakýsi statistický vzorek průměru?
- ☒ Nebylo by lepší než nadávat v hospodě či v kuchyni, založit nebo se přidat k občanskému sdružení, tam si problém, který nás pálí, prodiskutovat, přizvat si příslušného poslance (v té správné komisi či výboru) a svoje požadavky mu sdělit, přesvědčit jej o jejich naléhavosti, a především, nenechat ho klidně „vládnout“, ale vyžadovat jasné odpovědi?
- ☒ Nebylo by dobré nepřipustit, aby členem politické reprezentace procházely věci které v žádné zemi, která si říká civilizovaná, by projít nemohly?
- ☒ Uvědomujeme si, že samo od sebe se nezmění k lepšímu vůbec nic?

Miloš KUDERA, knihovník

KULTURA

Ohlédnutí za duchovní kulturou v Bílovicích nad Svitavou

V listopadu 1999 se uskutečnily dvě kulturní duchovní akce, ke kterým bychom se rádi vrátili v krátkém zamyšlení.

Církev československá husitská připravila **kulturně duchovní pásmo u příležitosti výročí úmrtí Jana Amose Komenského** (15. listopad 1670). Bílovická modlitebna ČČSH se v nedělním odpolední 14. listopadu zaplnila zájemci o tuto akci. Je chvályhodné, že hlavní aktéři - mladý kněz ČČSH Martin Kopecký a dr. Jiří Jaroš z Bílovic - připomněli po úspěšné oslavě svátku Mistra Jana Husa odkaz dalšího našeho velikána, Jana Amose Komenského.

Česká i světová veřejnost se hlásí především k pedagogickému odkazu J. A. Komenského, který má světovému školství čím dál tím více co říci, avšak je třeba si připomenout, že tento náš národní myslitel je tvůrcem dalších významných děl. Za všechna stačí připomenout Labyrint světa a ráj srdce a rozsáhlou Obecnou poradou o nápravě věcí lidských.

Začteme-li se do jakékoliv pasáže rozsáhlé Všenápravy, nestačíme se divit geniálním myšlenkám, které jsou aktuální především pro naše apokalyptické 20. století.

J. A. Komenský byl však také pravým synem svého národa, vlastencem, který musel pro svou víru navždy opustit vlast. Když umíral v daleké cizině, do poslední chvíle svého života věřil, že český národ přežije nadvládu cizích rodů a mocností a uhájí svou existenci a právo na život. Doufejme spolu s ním, že tomu opravdu tak bude a nepotká nás osud Polabských Slovanů.

Decentní kulturně duchovní pásmo doplnily svým vstupem M. Kopeckého, který vedl především liturgickou část, a dr. Jaroše, hlavního kulturního aktéra, ještě dr. Alexandra Večeřová a Ludmila Jarošová.

Věřme, že vzpomínky na J. A. Komenského, právě tak jako oslavy svátku M. J. Husa, se stanou v Bílovicích tradicí

Druhý opravdu pěkný duchovní zážitek připravila Kulturní rada Obecního zastupitelstva v Bílovicích ve spolupráci s panem farářem MUDr. Princem v sobotu 27. listopadu 1999 v místním kostele sv. Cyrila a Metoděje.

Vystoupení Vachova sboru moravských učitelek pod vedením sbormistra Jiřího Šikuly a se sólistkou Lucií Kutějovou doplnil Milan Samson na klarinet a Bronislav Tomáš na varhany. Do světa hudby uváděl posluchače vhodným a citlivým způsobem Norbert Kapitán.

Program byl dobře sestaven, v úvodu zaznělo Charpentierovo Te Deum pro klarinet a varhany, dále se střídaly sborové a sólistické skladby, jejichž autory byli G. di Marzi, F. Durante, G. Croce, P. J. Vejvanovský, J. Brahms, L. Cherubini (Ave Maria), předěl vytvořila skladba Leopolda Mozarta Trompetstück pro klarinet a varhany a pokračovaly dále skladby G. F. Händela, J. B. Foerster, C. Francka, P. Ebena.

Pro milovníky hudby a duchovní kultury byl tento koncert opravdovým požitekem. Když se chrámem vznášel vznosný mezzosoprán Lucie Kutějové, obzvláštní zážitek byla árie z Händelova Mesiáše, mohl se posluchač dostat mimo realitu a zapomenout na všední starosti. Triumfálním závěrem byl Canterburský pochod H. C. Perrina ve vynikajícím podání našeho bílovického varhaníka Bronislava Tomáše.

O tom, že bílovičtí návštěvníci ocenili tento koncert, svědčí nejen potlesk přeplněného kostela, ale také přídavky na závěr koncertu.

Zbývá poděkovat všem, kdo se podíleli na uspořádání tohoto koncertu, ať už organizačně nebo svým vystoupením a doufat, že akce tohoto druhu nebude v Bílovicích poslední.

Mgr. Ludmila Jarošová

STALO SE . . .

Často si mimoděk klademe otázku jak to vypadalo v Bílovicích před lety, na která se nepamatujeme. Odpověď najdeme ve starých kronikách. Listovat jejich žlutými listy a luštit dávné zápisy, psané dnes již méně obvyklým rukopisem, prapropisem i slohem, není bez zajímavosti. Nechte proto i vy dýchnout na sebe dobovým stylem a s úsměvem nebo podivem je uložte do svého povědomí.

. . . před sto lety 1899

— „O vánocích zařízená byla slavnost vánočního stromku, která mladé i staré potěšila“

— „Dělnictvo odboru textilního stávkovalo 2 měsíce.

Následkem toho bída mezi lidem a špatnější docházka školní“.

— „V roce 1899 bylo vystaveno deset nových domků a na letním pobyte bydlelo 114 rodin“.

. . . před sedmdesátipětí lety 1924

— „Dne 17. června zúčastnilo se žactvo pozdravu p. presidenta republiky na zdejším nádraží o 14 3/4 hodině, když volným tempem projížděl Bílovicemi. Na nádraží dostavilo se též hojně obecnstva; mnohé domy ozdobeny byly prapory“.

— V neděli 7. 12. konána byla v Bílovicích slavnost I. vánočního stromu republiky, který byl vybrán ze zdejších lesů řed. Chválkem a p. Pospíšilem. den před tím skácen a pak v neděli okrášlen dětmi školními, které jej očekávaly na školním cvičišti. 4m dlouhý nápis naň udělal řed. Chválek. Průvod ubíral se za zvuků hudby na náměstí, kdež promluvil redaktor Těsnohlídek a náměstek starosty Alois Kala, načež průvod vyprovodil ozdobenou jedlí 19m dlouhou až ku kostelu, načež byla zavezena do Brna.

Tam v sobotu 13. prosince konána na náměstí slavnost I. vánočního stromu republiky, který okrášlen žárovkami působil velkým dojmem na četné obecnostvo - slavnosti přítomné. Finanční výsledek sbírek při této akci byl přes 60.000 Kč“.

... před padesáti lety 1949

- V obci byl vytvořen přípravný výbor pro založení Jednotného zemědělského družstva - JZD
- Na Havlíčkově ulici v domě č. 333 byla obnovena prodejna potravin, která byla od r. 1946 uzavřena.
- V domě č. 62 na dnešní Žižkově ul. byla z Musilova řeznictví zřízena mlékárna.
- Občanská záložna, která dosud úřadovala v obecním domě se přestěhovala do č. 139 na Komenského ulici. (Dnes ordinace lékařů).
- Bývalý letní hostinec s velikou verandou v Palackého údolí byl postupně adaptován na klubovnu Československého svazu mládeže - ČSM a vyzděním levé části verandy vznikla i druhá místnost. (Dnes klubovna Mysliveckého sdružení).
- Bylo zřízeno 170m kanalizace v Husově ulici a vydlážděn odtok splašků a vody z návsi do řeky.

Vybral Bořivoj Nejezchleb

Předsedové místních organizací politických stran a občanských sdružení, při přípravě zpráv pro Vaše výroční schůze vložte, prosím, o jednu kopii navíc, ze které bychom mohli čerpat údaje pro zápis do obecní kroniky.

Jistě máte zájem na tom, aby to podstatné o vaší organizaci a její práci bylo zachováno i pro paměť budoucí. Děkuji předem

Bořivoj Nejezchleb, kronikář

Předvánoční zamýšlení

Vánoce se nezadržitelně blíží a s nimi i konec tohoto tisíciletí. Pro budoucnost by bylo velmi prospěšné ohlédnutí zpět do minulosti a z chyb, které byly napáchány si vzít poučení. Ale upřímně - kdo z nás to učiní? Na to špatné rádi a rychle zapomínáme. Uplynulých 10 let nového státu nám nesplnilo naše představy a očekávání a v celé zemi převládá zklamání. Ovšem nejsnadnější je nadávat na současné neřády (právem), nechť nic slyšet o těch minulých a namlouvat sobě i okolí, že ten minulý režim byl přece jen lepší. Byl?

Jsem si vědoma, že veřejnost většinou odmítá naslouchat povídání o minulosti, ale já se domnívám, že je dobré připomenout si realitu doby nedávno minulé. Proto vám chci nabídnout k přečtení dopis, který nám před lety poslal tatínek tajně z vězení. Vzpomíná v něm na pět Vánoc prožitých v komunistických kriminálech. Těm, kteří Františka Morávka neznali, chci pouze sdělit, že nebyl zloděj ani vrah. Odsouzen byl v roce 1949 a byl pouze jedním ze statisíců.

Vánoce lidí

Líbivost Vánoc se snad teprve pochopí tehdy, když člověk je jako vyvržen a na sobě onu líbivost vůbec nepociťuje. To rozechvění nitra, jakoby je něha prozářila, je asi milost, která v období vánočním je nám poslána. A chť nechť, podvoluje se jí každý, i když narození sebe více popíral. Advent i Vánoce si vyhledají každého, třeba by byl kraj světa. A když se já dívám na uplynulé Vánoce, na moje Vánoce, mizí ze vzpomínek trpkost i lítost, co v sobě cítil básník, když vroucně šeptal: ó Vánoce, ó Vánoce . . .

Ty první v kriminále jsem prožil na samotkách. Byli jsme na cele dva. Kolem nás byly stovky jiných, přesto jsme byli jako na opuštěném ostrově a jen malé okénko ve dvéřích se otvíralo, aby nám propouštělo šálek s jídlem a vodu. Zde jsme trávili dny a měsíce a jen pytel peří byl naším tichým, ale proklínaným společníkem. Tehdy to ještě byla doba měřená obdobím Vašich balíčků, a zvláště Vánoce byly štědré. Vzpomínám si, že na vrchu mého balíčku byl vložený stromeček s ozdobami, tklivý pozdrav dcerušky. ale ten, jenž mi balík vydával a jenž jej nožem rozšmikal křížem krážem, měl i v srdci ten nůž a stromek s ozdobami prostě mrštil o zem a rozšlapal jej. Kdyby šlo takto rozšlápnout i duši! Ale co tohle bylo ke všemu, co již tehdy bylo za námi? Nic. Člověk nežije tím, čím by si člověk přál, nýbrž Boží prozřetelností. A pro mne byla vším skutečnost Vaší lásky, jež byla vložena právě do tohoto balíčku.

Mnoho jsem ani nad tím peřím nemluvil a dnes je to líto. Vždyť toho má člověk dost k povídání, zvláště když takový hovor může oblažít duši. Víím, že jsme se oba bránili tomu, abychom nepropadli duševnímu rozpoložení, jak tomu bylo v některých celách a jak se tato neurozita zhoubně šířila. V některých celách toto ovzduší hraničilo již s jistým druhem šílenství. Lidé beránci, s ideálním chápáním vztahu mezi vězni, se stávali sverepými, jedovatými, zlými. A tož jsme se dohodli, že si uděláme také stromeček. Výrobu převzal Zdeněk. V peří našel proutek z koštěte. Navázal na ně symetricky velká brka z křídél, u spodu nejdelší, k vršku nejmenší. Peří bylo jako bílé jehličí a celek - bílý vánoční stromek. Nescházely na něm ani papírové řetězy. Nabarvili jsme je pilulkami od lékaře. Bonbony s čokoládou jsme měli od vás. Zdeněk byl bez vyznání, ale když večer, ve štědrý večer, nám stál stromeček na stole, pod ním narovnané dobroty od vás, a pod tím vším prostěradlo jako ubrus, modlil se v duchu se mnou a slzy se mu třpytily v očích. Já víím, že i on v mých slzách, jako já v jeho, viděl vzdálený a nedostupný domov. Nejedli jsme. Což lze jísti, když se hrdlo svírá a je v něm hořký pocit? Až hlava bolí z té přemíry lásky, která přilétá z daleka z této kobky, kterou jsme zmámeni a která nezná hradby ani mříží. A na Boží hod ráno se mi podařilo podfukem dostat do chrámu. Bylo to naposled, a byla to také poslední mše svatá v této věznici. A ještě jedna vzpomínka na ucelení těchto dní. Na Štědrý den nás vyvedli na chodbu. Stáli jsme tváří do středu věznice, do prostoru podobného rotundě, kam se hvězdnicovitě sbíhali dvoupatrové chodby. Uprostřed rotundy stál ozdobený vánoční strom a před ním, tváří proti nám stáli dozorcí s automaty. Na můstkách nad našimi hlavami taktéž. Několik vězňů zazpívalo a zahrálo vánoční koledy. My jsme ovšem nesměli šeptnout. Potom „osvětově“ přednesl řeč. O vánocích? O lásce, která přišla spasit svět? Ne. Mluvil o vzpouře otroků ve starém Římě a o jejich vůdci Spartakovi. O nenávisti davu, který musí být nesmiřitelný. Jako by rotundu zavalil náhrobním kamenem. Nahoře na báni stál velitel a pozoroval nás. Pak housle začaly hrát naši starou koledu: Narodil se Kristus Pán . . . V tu chvíli jakoby neznámá síla rozbila katry a pouta strachu, roz-

vázala ústa a již to nikdo neudržel. Vlna zpěvu zabouřila v klenbu, tisíc hrdel se rozepělo. Z růže kvítek vykvet nám, veselme se . . . Chlapci plakali, zpívali a snad by žádnému nevymluvil, že zpěv nerozbije ty kamenné stěny. Nahoře křičel velitel, na můstcích dozorcí, ale teprve při druhé sloce se jim dařilo tlačit nás do chodeb a potom do cel. To byly první vánoce bez vás.

A druhé? Ty byly ještě ve věznici. Byl jsem už na společné cele. Bylo nás asi 12. Tentokrát jsme měli balíčky chudší a byly bez stromku. Také nebylo mezi námi (všemi) té družnosti. Byl mezi námi vrah, jenž donášel a před nímž se každý obával mluvit. Terorizoval světlici a při jedné takové události, právě před Štědrým dnem, jsem se neudržel a ostřeji jsem mu řekl své. Mnoho nechybělo a málem došlo na pěstí. Všem se na srdci ulevilo, jenže ovzduší bylo napjaté a tak nás zastihl svatvečer. Ale to nic. Ti, kdož si nelehli okamžitě, stáhli se se svými balíčky do našeho koutu, rozevřeli je a častovali jsme se navzájem. Každý vyprávěl vzpomínky až do večerky. U stolu sám seděl vrah a kdyby nebyl tak odmítavý, každý by mu v tu chvíli podal ruku. I tento chudý večer byl dojemný, třebaže nebyl tak usebraný jako před rokem. Všem nám zářila znovu naděje, že příště to snad bude již s vámi, že vzpomínky na vše budou sladké, protože se budeme dívat do vašich očí.

Ale i tento rok byl zhasnut jako poslední svíčka na stromku a přišly třetí Vánoce a byly jako žhavý plamen do mrazivé noci, neboť v takové situaci jsme tehdy byli. To již bylo v koncentráku ve Vykmánově. Zima jen praštěla a my se v ní krčili v prostých hadříkách bez teplého prádla. Fičelo, až to hezké nebylo. Fujavice, že se nedalo ani mžikat. Vstávali jsme o půl páté i dřív a vraceli se ve čtyři. Za tuto dobu jsme do sebe vlili jen ráno hořkou meltu. Ach to jídlo! Chlapi odhrabávali na záhonech sniž a jedli hned na místě košťály. Byla to pochoutka a spánek byl přecpán sny o jídle. Žádné nákupy, ani cigarety. (A také za co?). Stále zastavené „výhody“. Bylo to vyrovnání za střilečku a mrtvé na Slovensku. Tehdy se nám blahovlnně povolilo, že můžeme domů napsat, ale jen krátce: žijeme a jsme zdraví. Většina z nás to odmítla. A jak to také napsat, když to byl výsměch naší situaci. Sám jsem měl omrzlé nohy a tuberkulózou mi zdůřely žlázy na krku. Do tohoto prostředí měl přijít Ježíšek. Den před Štědrým dnem chlapi odněkud přinesli smrkovou větvíčku se šiškami a upevnili ji uprostřed světlice na sloup. Přišel však na prohlídku kožený rytíř (t.j. velitel) a již to bylo zpečetěno. Výhody zastaveny na další tři měsíce. Poněvadž nám ten týden končil měsíční trest, nastupovali jsme okamžitě další a znamenalo to pro nás mimo jiné to, že nedostaneme na světlici a na hlavu koupit k svátkům rybí salát. No dali nám jej z jiné světlice a jinak jsme se po všem otřepali jako pes po dešti. Je pozoruhodné, že lidé v nebezpečí, v bídě, v ubohosti a trápení se nalézají, rozumí si a otvírají si svá srdce. Ovšem stranou vždy stojí sobci, ti, kdož mají jen lidskou tvář, ale jinak jsou zvířata. Přesto je vždy pocit hromadného sbratření. Přes všechnu tuto psotu jsme si připravili společný štědrý večer. Bylo nás na světlici 30, ale později jich tam přišlo jednou tolik. Psal jsem vám o tom, ale zdá se mi, že vás dopis nenalezl. Večeři jsme zahájili modlitbou. Modlili se i ti, kteří se neznali modlit. Prostředí se stalo jímavým. Řídil jsem program, ale účinkovali všichni. Všichni se přenášeli ke svým milým a proto každé slovo, které zpřiblížovalo dálky, bylo tak milé. ty neuměle zpívané kolady, ta evangelia, která se čtou na jitřní, velké, Nový rok i Tři krále. Chvalozpěv P. Marie, básně, i vlastní básně. Vzpomínky na vánoční literaturu, vánoční zážitky jednotlivců. Vzpomínky. Výklad Vánoc, jesliček i stromu. Už odzvonila večerka, už zhaslo světlo a ještě se pokračovalo na postelích až přes půlnoc v pianissimu. Tehdy jste nám byli nesmírně blízko

a viděli jsme jistě vaše srdce jako rozžaté svíce. Tehdy, v tomto období, jsem poprvé v mém údělu vykonal sv. zpověď. tehdy jsme se o půlnoci objímali s přáním šťastných Vánoc a přáním, aby příští byly už jistě mezi vámi. Já však pochyboval.

Ten rok pro mne znamenal velkou změnu, dívám-li se na vše z našeho pohledu. Vyměnil jsem budování za důl a vnitrozemí a měl jsem úraz. A právě s úrazem jsem se opět dostal do věznic za mříže. Zprvu jsem se domníval, že mne dají do nemocnice, ale co jsem pro ně mohl znamenat, když jsem měl ruku zmraženou. Umístili mne na transportní kobku, kde se každý den měnili obyvatelé. O čistotě zde nebylo ani řeči. Bylo zde 11 pryčů a přes svátky nás bylo na cele 32. Těžko to vše vylíčit a těžko někoho přesvědčit, že se také mohlo spát. To jsme s potřískanýma rukama byli dva a jeden se nemohl hýbat pro ischias. Ruka mne stále bolela a zvláště mi nebylo do smíchu, když mi na ni v noci soused lehl. K lékaři jsem chodil jenom na převaz. Přes svátky nebyly transporty a to bylo nejhorší. Byli jsme zde noha na noze, kuřáci bez kouření a to si nedovedete představit, jak to vypadá. A ke všemu hlad. Hlad od rána do rána. o hladu se i zdálo. Na Štědrý den jsme měli k obědu oves a hned po něm jako večere karbenátek z pajšlu s bramborem. Na Boží hod lžička „guláše“ a brambor ve slupce. K večeři brambor ve slupce a kyselé mléko. Jenže ty porce! Společnost jako dravci. A byla to také různorodá společnost. Cikáni, zloději, světáci, příslušník SNB, bývalý ministr Machník, profesor, blázní a nemocní padoucníci. Vedle mne ležal bývalý československý kat. Zprvu to byl divný a nepřijemný pocit. Později jsme si mistrem popravčím vyprávěli dlouho do noci. Musil jsem také vyprávět, co se dalo. Kat měl nejraději hrůzostrašné vyprávění. Štědrý večer v této společnosti prožít a zcela se duchovně soustředit a plně vzpomínat na vás, nebylo možno. Byl to bolestný večer. Jen jsme seděli s profesorem a vyprávěli si o liturgii. Večer po zhasnutí jsem něco vyprávěl o Vánocích. To byly nejhorší svátky a vzpomínka na ně je horší než pelyněk. Nikdy na mně neležela beznaděje jako tehdy a ta nesmírná touha po vás.

Ale to vše patří do pokory, která je brankou ke křesťanským ctnostem a cestou k plnému pochopení příchodu Spasitele. I další rok si se mnou zahrál a na příští Vánoce jsem se octl mezi věrnými dušemi zde. Nalezl jsem přátele a s nimi jsem prožil štědrý večer. Nebylo to nic pompézního, to nešlo, ale přes to jsme se sešli, pomodlili, potěšili pohromadě. V tu dobu jsem poprvé v kriminále přijal Eucharistii. To bylo to nejkrásnější prožití Vánoc. Mnoho bylo nadějí a útěch, ale opět je nám odepřeno radosti být s vámi. Je to ale naposledy, věřím tomu a věřte také vy. Doba je divná, nejistá a jasnou zůstává láska, a jistě nás dovede k sobě. Všechny vás zdravíme a libáme. Já i Pepa. Stejně tak zdraví i ostatní chlapi. Vzpomínáme také na naši orelskou rodinu. Všem štěstí, zdraví a splnění všech nadějí.

Vás děti při záři vánočního stromku žádám, abyste si daly slib být ještě lepšími, než jste byly, abyste usnadňovaly mamce její krušný život a připravily jí trochu radosti. Na vás spočívá lehkost jejího života a vaše společné blaho. Já jsem šťastný, slyším-li o vás hezké zprávy a přeji si, abychom se sešli bez trpkosti. Pozdravujte mamičky i rodinu a milujte se.

I taková byla totalitní minulost. Samozřejmě tyto Vánoce nebyly ještě poslední. Podobně prožil on i my další troje takové.

Upřímně přeji Vám všem, abyste nikdy nemuseli podobným způsobem trávit Vánoce, abyste měli Vaše domovy vždy naplněny láskou, porozuměním a aby Vám Bůh žehnal.

Jitka Cívková

Nastává čas vánoční

Po roce tu zase máme prosinec a před námi jsou nejkrásnější svátky roku spojené s oslavou Narození Páně. Mezi nejkrásnějšími myšlenkami oslav těchto dnů dominuje myšlenka štědrosti a vzájemného obdarování. Hospodář v tajemný podvečer Štědrého dne obdaroval všechny ve stavení, nezapomněl ani na dobytek ve dvoře. Dary se dávaly i studnám, aby z nich vytékala čistá voda. Zbytky jídel házeli lidé i do ohně, aby jim neškodil. I to byl dar štědrosti. Nejrůznější zvyky a obyčeje nás provázejí v tyto dny stále.

Symbolem vánoc se stal vánoční stromek. První vánoční stromek byl ozdoben datlemi a papírovými ozdobami v německém městě Brémy v roce 1570 pro děti řemeslníků. Osvětlený vánoční stromek v soukromém domě ve Štrasburku je zmiňován v roce 1642. V našich zemích se začínají stromečky zdobit až počátkem 19. století.

Tradice vánočního stromku se rozšířila, upevnila a dochovala se do dnešní doby. Lidé si u rozsvícených stromků vzájemně vyjadřují ty nejhezčí přání a tužby. Proto bychom si měli my všichni v naší obci Bílovice, která dala tradici vánočního stromu republiky, popřát hodně štěstí, zdraví, lásky, vzájemného porozumění a tolerance.

Za kulturní radu: Dr. Taťána Součková

Vánoční strom republiky žije již 75 let

Tato významná událost byla vzpomenua letos 24. listopadu předáním stromu městu Brnu a vydáním publikace k vzniku této tradice Obecním zastupitelstvem v Bílovicích n/Svit.

Dvacetipětmetrový smrk, darovaný Školním lesním podnikem Mendelovy zemědělské a lesnické university v Brně převzali zástupci městské části Brno-střed od starosty V. Klevety za účasti dalších činitelů veřejného života a obyvatelstva.

V krátké slavnosti vystoupili žáci ZŠ Bílovice a děti z domova Dagmar v Brně a SOS vesničky ve Chvalčově. Představili se i senátoři Dr. Dočekal a ing. Zahradníček.

V průběhu válečných let a totalitního režimu však nebylo možno v této činnosti pokračovat, když byla celostátně zapovězena. Pouze při 40. výročí v prosinci 1969 (v době začínající tzv. normalizace) skupina tradicionalistů z bílovického polesí a místního obyvatelstva se odvážíla bez oficialit strom do Brna vyslat, kde byl postaven na náměstí Svobody. Při jeho kácení v části lesa zvaném zadní Hády byly předneseny na rozložení verše brněnského básníka Oldřicha Mikuláška.

Mám rád les,
že toho nenamluví
ani za živa.

Jenom někdy naslouchám do noci
krvavé při jeho korun
& rozlíceným vichrem,
a to potom i potok
& děsem pádí dolů,
kámen nekámen.

Do smrti - pouhé pařezy -
světélkují dušičkami zemřelých
a obrůstají vláčkami,
svými šírotky.

Tak voní, že musíš pokleknout
a sehnout hlavu k těm popravčím špalkům
abys vdechl aspoň něco
z osudu těch, co stojí
celý život zpříma.

Po skončení druhé okupace Československé republiky se tradice obnovila v prvním roce po listopadu 1989 a pokračovala i jako její 70té výročí v roce 1994. V prosinci téhož roku z iniciativy komise životního prostředí při Radě OÚ Bílovice n/Sv. vznikla myšlenka na zřízení památníku stromu republiky a byla přijata Obecním zastupitelstvem. Realizovala se položením základního kamene na místě v němž byl první strom skácen.

V následující době se v důsledku politických změn a hospodářských potíží v započatém programu nepokračovalo, až teprve s přicházejícím datem výročí došlo letos k významnému posunu. Při zřizování vodovodu v krasovém území obce Břežina byl vybagrován kvádr přírodního vápence a dovezen do lesního porostu k základnímu kameni.

Přesun se uskutečnil začátkem letošního prosince za přispění stavebních firem, podílejících se na výstavbě Bílovic, t. j. autojeřáb poskytla firma Vybstav, auto na odvoz pak firma Durit.

Na částečně opracovaný vápencový blok bude umístěna kamenná deska s tímto textem:

V těchto místech byl skácen 6. 12. 1924 první vánoční strom republiky, který básník Rudolf Těsnohlídka uvedl slovy: „*Za lidmi půjdeš . . . ožiješ, rozkvetěš světlem . . . strome našich lesů*“. *K 75. výročí vzniku tradice obec Bílovice nad Světou prosinec 1999*

V nápisu jsou použity výňatky z veršů Rudolfa Těsnohlídky, otisknutých 6. prosince 1924 - právě v den předání vánočního stromu veřejnosti v Lidových novinách - v plném znění:

*Za lidmi půjdeš. Uprostřed města
skončí se tvoje poslední cesta.
Kolébku tvou zde zavěje sněh.
Vstaneš tam, ožiješ, rozkvetěš světlem,
poprvé uvidíš, co je to bellém,
bídu tam uvidíš, však šťastný smích
jako pták se ti usadí ve větvích,
strome našich lesů.*

Vlastní předání památníku veřejnosti bylo v pondělí dne 20. prosince 1999.

Ing. Petr Krakovič, Ing. Vít Kratina, Ing. Miloš Macharáček

Kaleidoskop vánočních zvyků a kouzel

Mnohé vánoční zvyky a kouzla mají původ ještě v dobách pohanských. Nejčastěji jsou spojeny s pokusem nahlédnout do budoucnosti a z různých znamení vyčíst svůj osud. Jsou jich desítky - od všeobecně rozšířených až po některé krajové a místní speciality. My jsme pro vás vybrali jen některé, převážně takové, jež můžete vyzkoušet i dnes. Ostatně: koho z nás na přelomu roku nenapadne - Co mě asi čeká v roce příštím?

Běžné je věštění osudu z jablka, rozkrojeného napříč po štědrovečerní večeři. Jasně zřetelná hvězdička jadrince znamená pro příští rok zdraví, počítat se dá i se štěstím a úspěchem. Nehezky jadrínek, napadený navíc červem, je známkou nemoci, neštěstí, zármutku. Jadrínek ve tvaru kříže nikomu nepřejeme - věští velké neštěstí, dokonce smrt.

Budoucnost zjistíme také z ořechů, nejlépe vlašských. Louskají se také po večeři a měly by být čtyři. Pokud jsou ve všech jádra pěkná a zdravá, lze se nadít zdraví po celý následující rok. Načernalé, vyschlé nebo zkažené jádro věští nemoc - a čím více takových jader je, tím spíš se předpověď splní.

Klasickou pověrou je také házení pantoflem. Švobodné a nežadane dívky a ženy se postaví zády ke dveřím, do pravé ruky vezmou pantofel nebo jinou vhodnou obuv a hodí ji za sebe. Míří-li střevíc špičkou ke dveřím, bude pravděpodobně svatba a odchod z domu, špička v opačném směru znamená ještě nejméně rok zůstat „na oceť“.

Pokud dívka touží zvědět jméno toho, kdo je jí souzen, potřebuje k tomu jablko, nůž (a možná i kalendář se jmény). Jablko musí oloupat tak, aby získala jednu jedinou dlouhou spirálu. Tou pak třikrát zatočí nad hlavou a odhodí ji. Na zemi spirála vytvoří tvar, z něhož lze s trochou fantazie vyčíst písmeno, jímž začíná jméno toho pravého — celé už ovšem musí uhodnout s pomocí kalendáře.

Oloupané jablko můžeme použít k dalšímu zvyku. Rozdělíme ho na tolik dílků, kolik je osob u stolu, a každý svůj dílek sní. Je to důležité - kdyby totiž kdokoli z přítomných v příštím roce zbloudil (obrazně či doslova), stačí si jen vzpomenout, s kým jedl o vánocích společně jablko.

A ještě jedno jablečné kouzlo. Dvanáct jaderék dáme do misky s vodou. Kolik jich vyplave na hladinu, tolik bude v příštím roce suchých měsíců, což je zjištění důležité pro zemědělce, chalupáře a zahrádkáře.

Pro zvlášť zvědavé doporučujeme jiný osvědčený způsob: z cibule naloupáme dvanáct sukének, položíme je vedle sebe a do každé nasypeme trochu soli. Každá sukénka představuje jeden měsíc v roce: na kterém se sůl do rána rozpustí, v tom (podle pořadí vedle sebe) bude pršet, ve kterém jen zvlhne, ten bude srážkově průměrný a ve kterém většina zůstane, v tom lze čekat sucho.

Už téměř zapomenutý je slovanský zvyk namazat si na štědrý den tvář medem. A to si jím přitom můžeme zajistit, že nás po celý příští rok budou mít všichni rádi.

Jiný zvyk, který zajistí, že aspoň jedna vánočka „přežije“ vánoční svátky, asi přivítají hlavně děti. Hospodyňka zapeče do vánočky hrachové zrnko - a pak se na vánočku všichni smějí nanejvýš kouknout. Načít se může až na Nový rok; kdo najde hrášek, na toho se po celý rok bude štěstí a úspěch jen lepit.

Závěrem si dovoluujeme připomenout zvyk, jehož účinek se v dnešní době bude určitě hodit všem. Dvě nebo tři omyté a osušené šupinky z vánočního kapra vložte do peněženky a ponechte je tam. Tak byste měli mít jistotu, že v ní bude vždycky dost a nebude vám vadit zvyšování cen ani nájemného. I když . .

Připravila Vlasta Kletetová

Amatérský divadelní soubor BOTA

V sobotu 4. prosince 1999 se před sedmou hodinou večerní zaplnil sál Kulturního domu diváky, kteří přišli povzbudit bílovické herce při premiéře hry „Lucerna 1999“. Nebyli zklamáni, představení se vydařilo a netradiční úprava klasické hry sklídila potlesk.

Ale vlastně představení, to je jen „třešnička na dortu“, sladká odměna za několika-kaměsíční drinu a hlavně výsledek spolupráce herců, muzikantů a režiséra. Scénář hry vznikl už na jaře letošního roku úpravou původní hry Aloise Jiráska, kterou jsme podstatně zkrátili, děj přenesli do současnosti a mluvené slovo aktualizovali a proložili písničkami skupin Rangers, Stopa a Nezmaři. Countryové ladění písní nás přivedlo na myšlenku požádat o spolupráci skupinu Dědci, kterou jistě není třeba zvláště představovat. Díky Dědkům (Rudolf Trnka, Miloš Pech, ing. Vít Kratina, Miroslav Bandoch a Miloš Strnádek) a jejich muzikantskému mistrovství získalo výsledné představení zcela nový rozměr a barvu. A za to jim patří naše poděkování a obdiv, za ochotu a samozřejmost, s nimiž se podřizovali našim potřebám a za trpělivost, kterou s námi měli.

V průběhu listopadu vznikla další důležitá součást hry - dekorace, kterou pro Lucernu navrhla a vytvořila Jana Skoupá. Spolu s p. Holým z Hradiska, který je tvůrcem všech dřevěných konstrukcí, dokázali přinést na jeviště Kulturního domu něhu a poezii Jiráskovy pohádky. Jana Skoupá pro nás rovněž navrhla a zčásti i ušila kostýmy.

Když se zdálo, že se zkoušky chýlí ke zdárnému konci (domů jsme se vraceli nad ránem a mnozí z nás už byli schopni konverzovat pouze replikami ze hry), opustila nás bez varování nápověda. Týden před premiérou se taková událost rovná katastrofě. Skvělým záskokem nám vypomohla Martina Brabcová a my ji tímto děkujeme za záchranu.

Nejvíce si ale díky zaslouží naši nejbližší, rodiny a přátelé, protože bez jejich podpory by z nás byly pravděpodobně trosky.

A když už jsem u toho děkování, chtěla bych říct „Díky, byli jste skvělí!“ všem svým kolegům ze souboru: Soně Hrabcové, Věře Mazancové, Haně Nováčkové, Janě Skoupé, Radce Šteflové, Rudovi Cízlerovi, Jirkovi Franzkimu, Jirkovi Koláčkovi, Marku Losartovi, Ondřeji Loulovi, Davidu Ondrušovi, Milanu Skoupému a Jirkovi Štanclovi.

Snad se nám i příště podaří vytvořit kvalitní představení a potěšit publikum. A co to bude? Uvidíte!!!

Mgr. Helena Šeráková

Zdařilá Jiráskova úprava

Novému titulu souboru BOTA - Lucerna 1999 - dominují témata lásky a hledání. Hru na motivy Lucerny Aloise Jiráska napsaly Helena Šeráková a Jana Skoupá, režijně připravila Helena Šeráková.

Oproti obvyklému zpracování nestojí zde v centru dění postava kněžny. Vnější i vnitřní dramatično je svázáno s postavou mlynáře Libora, kterého jako zásadového, leč tápajícího a nezkušeného mladého muže ztvárí Rudolf Cízler. Postavu buduje

od polohy pouhého zájmu o dění, přes chvilkové okouzlení roztouženou kněžnou (Jana Skoupá), až k oddání se něžně milující Haničce (Radka Šteflová). Cízlér dokáže pro amatéra náročnou roli prosvětlit oduševnělým herectvím úsporným ve výrazu.

Ve stínu mlynáře tak zůstávají ostatní postavy, budující atmosféru každodenního života. Kněžna Jany Skoupé váhá mezi polohou mondénní ženy - vampa a cituplnou romantikou, takže svázaná navíc nevhodným kostýmem působí rozpačitě. Působná a naivní Hanička Radky Šteflové je jí skvělou protihráčkou, upoutává divákům kouzlem a precizní mimikou. Tradičně pojatá postava Liborovy babičky (Hana Nováčková) se vhodně doplňuje s mimicky i pohybově velmi výrazným mlynářovým bratrem (David Ondruš), jehož expresivní herecký projev se však poněkud neslučuje s civilním herectvím jeho kolegů. Příběh ústřední trojice je oživen epizodami tří vedlejších dvojic: mistrovsky odvedených manželů Kláskových (živelná a dobře zpívající Věra Mazancová a suverénní Milan Skoupý), mladinkých snoubenců Dorotky (oduševnělá Soňa Hrabcová) a učitele Zajíčka (výrazově slabší Jiří Kolářek, málo využil svůj bohatý hlas) a zámeckých poskoků tajemnice Josefíny (Helena Šeráková) a správce (Jiří Franzki), kteří po nevidařeném dialogu na předscéně zvládli dollyovsky laděný obraz ve druhé části hry s nečekanou bravurou. Mimo sám děj a čas stojící dvojice klasicky kostýmovaných vodníků je vždy příjemným oživením, především díky živému a propracovanému výkonu Marka Losarta, jenž v postavě Michala vytvořil kreaci mimořádně působnou a strhující, jíž Ivan Jiřího Štancla pouze rozvláčně a s výpadky textu sekunduje.

Ke kladům inscenace vedle hudby skupin Rangers, Nezmaří a Stopa v profesionálním nastudování skupiny Dědci, lze přičíst i scénu Jany Skoupé.

Bíloucká adaptace Jiráskova příběhu není jen jednoduchým převodem známého textu. Souboru BOTA se podařilo vytvořit inscenaci plnou pohody a entuziasmu na jevišti i v hledišti. Mistr Jirásek by se divil.

-jh-

Divadelní a kulturní činnost Kamily Poláčkové-Kramperové v Bílovicích

Velmi brzo se Kamila Poláčková-Kramperová sžila s místním kulturním prostředím a jeho vynikající dlouholetou tradicí. Za okupace, v době pro náš národ tak složitá a těžká, kdy již byla od r. 1941 zkázána činnost Sokola, se kulturní život soustředil pod tzv. „Národní souručenství“ v restauračním sále u Nečasů (nyní Kulturní dům) společně s Čs. orelskou jednotou. V listopadu 1942 Kamila Kramperová vystupuje v režii Slávka Kaly v operetě Franze Lehára Země úsměvů spolu s dalšími hosty: sopranistkou Zemského divadla v Brně Mílou Ledererovou, Otakarem Janků z Plzně a místními umělci s velkým úspěchem. Čistý zisk byl věnován k podpoře školy v Bílovicích.

V dalším roce v únoru v operetě Rudolfa Piskáčka „Žena jeho snů“ a ještě téhož roku v operetě Járy Beneše „Na tý louce zelený“ opět s hostováním Míly Ledererové a Otakara Janků.

Vážná choroba a úmrtí manžela JUDr. Mirko Poláčka v r. 1944 ukončila na čas její účinkování. Po neshodách s matkou svého manžela se Kamila Kramperová stěhuje z Poláčkovy vily ke své matce do Anenského údolí.

Po skončení války byl v Sokole opět zvolen Slávek Kala předsedou dramatického odboru a v únoru 1946 Kamila Kramperová účinkuje v operetě K. Tobise a V. Mírovského „Růže z Argentiny“ s hostem Arnoštem Škodou, členem Národního divadla v Brně, spolu s Věrou Amrožovou, Miroslavem Haramachem a dalšími vytvořili velmi zábavné představení.

A v dubnu téhož roku účinkuje v pohádce Julia Zeyera „Radúz a Mahulena“ jako zlá královna Runa, kdy její zápolení s přikovaným Radúzem v podání Miroslava Olejníčka, (později dlouholetý člen činohry Státního divadla v Ostravě), dodnes zůstalo ve vzpomínce pamětníků. Čtyři muži měli problém udržet „tu skálu“, nožem probodnutá paruka Runy a u

skály vzlykající Mahulena v podání Růženy Matějčíkové a řady dalších v režii Antonína Novotného.

Na červenec r. 1946 připravil Slávek Kala tříhodinový zábavný pořad s podtitulem „Ze šalandy našich mlýnů a dnes nemelem, nemelem!“, kde Kamila Kramperová účinkuje s Věrou Ambrožovou, F. Krupicou, F. Kartousem a s hosty Arnoštem Škodou, Zdeňkem Kroupou, Otakarem Janků a dalšími patnácti účinkujícími. Hrál se 26. 7. v Bílovicích a 27. 7. na Mlynářském kongresu v Luhačovicích.

Kamila Kramperová se svou matkou Hanou Kramperovou žily z velmi skromných prostředků. Kamila postupně rozprodávala svoje divadelní kostýmy a paruky, některé kostýmy půjčovala na maskarní plesy. Slávek Kala na výborové schůzi Sokola prosadil, aby Kamila Kramperová dostávala za svoje účinkování určitý obnos, neboť dokázala každému, s kým spolupracovala, na jevišti poradit a přijít i s dobrým režijním nápadem znalým z profesionálního působení.

V únoru 1947 Kamila Kramperová režíruje francouzskou komedii autora Claude André Pugeta „Šťastný věk“ aneb Zpěvní bolesti a neviditelná osamělost mládí, kde si s chutí zahrály např. Eva Benešová-Olejníčková, Ludmila Kartousová, Eva Kartousová (Hrabáková) a další. V režii Slávka Kaly Kamila Kramperová účinkuje v operetě „První valčík“ od V. A. Vejslera a s jejím uměním a šarmem se opět setkali návštěvníci silvestrovského programu v r. 1947 pod názvem „Pásmo písní a zpěvů Františka Kmocha“. V prosinci r. 1948 účinkuje v režii Antonína Novotného v „Pohádce o květu zapomenutí“. V roce 1949 Kamila Kramperová režíruje hru „Hoši, dívky a psi“ (autor se nedochoval) opět s mladými herci s velkým úspěchem.

U příležitosti výročí narození T. G. Masaryka 1949 uvádí Sokol divadelní hru v úpravě Adolfa Weniga „Fidlovačka - aneb žádný hněv a žádná rvačka“ od Josefa Kajetána Tyla, kde Kamila Kramperová hraje titulní roli, poněmčelou pražskou máselnicí paní Mastílkovou. A v další zpěvohře „To byl český muzikant autorů Rázova a Červeného vytvořila Kamila Kramperová další starokomickou postavu, Kmochovu bytnou Annu Dolejší, kde s písničkou „Andulko Šafářova“ rozezpívala po obě vyprodaná představení celý sál. Na tomto faktu, že K. Kramperová sehrála po

sobě dvě starokomické role, si Slávek Kala velmi, velmi zakládal, poněvadž se mu ji podařilo přemluvit. Není lehké pro některé umělce se tzv. přehrát do charakteru starších rolí.

V prosinci téhož roku uvádí K. Kramperová pohádku Jaroslava Kvapila „Princezna Pampeliška“ s Gitou Benešovou, Mirkem Bandochem, Věrou Křipačovou a dalšími.

Rok 1950 - 32. výročí trvání Československé republiky. 28. října Sokol uvádí slavnostní divadelní představení, hru od Aloise Jiráska „Lucerna“, kde Kamila vytvořila roli kněžny s veškerou noblesností zkušené profesionální umělkyně, kde její protipól byl lidový, zemitý František Kalod v roli vzpurného mlynáře, razantně hájícího své staré právo a lípu. František Kalod byl vynikající ochotník ze zrušené jednoty orelské, který v dalších představeních „Lucerny“ hrával starého vodníka Ivana.

Znovu v roce 1952 nastudovala K. Kramperová pohádku Jaroslava Kvapila „Princezna Pampeliška“ s Naďou Holečkovou-Šmídovou v hlavní roli, Janem Holečkem a dalšími. Úspěšně spolupracovala s A. Skoupou, která měla velký talent a trpělivost uvádět pohádky s dětmi. V režii Anny Skoupé hrála umělkyně v pohádce Františka Hrubína „Šípková Růženka“ zlou vílu a v pohádce B. Vovsové „Perníková chaloupka“ vytvořila roli Bědy a také spolupracovala při realizaci pohádky „Šašek a královna“. Pro velký zájem a elán dětí, Kamila Kramperová v roce 1953 v provedení dvanáctiletých až patnáctiletých herců připravila pohádku B. Němcové „Popelka“, na kterou se také hodně vzpomíná. Rovněž věnovala svoje síly a zkušenosti akcím ve prospěch výstavby stadionu. Účinkovala v estrádním pásmu s názvem „Večer oper, operet a lidových písní“ a v silvestrovském programu nazvaném „Silvestr dvacátého století v tanci, zpěvu, hudbě a módě až do roku 1954“. A v prosinci r. 1954 režiovala hudební veselohru Eugena Labicha „Slaměný klobouk“. V tomto představení sehrála roli baronky a také nacvičila tance, hlavně kankán. Její spoluúčinkující jí věnovali potravinový dárkový koš.

Mnoha bývalými dětskými představiteli je vzpomínaná pohádka F. Hrubína „Sněhurka, zvířátka a sedm mužičků“ - hrána v r. 1956 i v Brně v Divadle bratří Mrštíků s ohlasem i v denním tisku. Pohádka se hrála i v Ořechově.

Antonín Novotný v r. 1961 uvádí hru J. K. Tyla „Strakonický dudák“, K. Kramperová hraje Rusavu, nacvičuje tance. Tato hra měla 45 účinkujících od zkušených po začínající. V tomto roce uvádí Kamila recitační i scénické pásmo z divadelní hry „Liška Bystroška“ a z „Babičky“. S Ant. Novotným připravila pásmo o životě a díle Rudolfa Těsnohlídka. Velkým úspěchem K. Kramperové bylo uvedení dramatu Karla Čapka „Matka“, kde vytvořila titulní roli. S velkým úspěchem se s tímto představením hostovalo v Soběšvicích. Ke čtyřstému výročí narození W. Shakespeara připravila pásmo „Slavné scény“ z jeho děl Hamlet, Mackbeth, Romeo a Julie, Veselé paničky Windsorské a další (1964).

30. května 1965 se u myslivny v Palackého údolí konala „Vzpomínka na Těsnohlídkovu Lišku Bystroušku“ s odhalením pamětní desky, kde K. Kramperová četla úryvky z toho díla.

Bylo by jistě na škodu jen tak volně, bez dat nezmínit se, že Kamila Kramperová také pohostinsky vystupovala v brněnských divadlech po skončení války. Byla to role indiánky Wandy v operetě „Rose Mary“ od Rudolfa Frimla, role herečky Vandy v operetě „Polská krev“ Oskara Nedbala, v divadle bratří Mrštíků vytvořila roli pa-

ní Higinsové ve hře B. Schawa „Pygmalion“ a v divadle Reduta vystoupila v operetě Járy Beneše „Na tý louce zelený“. Co nejde opominout je, jak po řadu let prováděla recitacemi i prózou svatební obřady i vítání občánků až do r. 1969.

U příležitosti 50ého výročí vyhlášení samostatnosti Československé republiky 28. října 1968 v dusné atmosféře po srpnových událostech, připravuje K. Kramperová spolu s A. Novotným, J. Veselým a dalšími slavnostní vzpomínkové pásmo. Četla úryvky z knihy Karla Čapka Hovory s T. G. Masarykem a recitovala báseň od Viktora Dyka „Země mluví“.

V prosinci téhož roku v režii A. Novotného v divadelní hře Aloise Jiráska „Lucerna“ vytvořila postavu babičky. Nikdo z nás netušil, že bude její rolí poslední. Všichni jsme ji přáli možnost na pozvání přátel navštívit v roce 1969 Kanadu. Žel, brzo po návratu se projevila zákeřná choroba, která předčasně ukončila její život 21. března 1970.

Odešel velmi uznávaný a oblíbený člověk, jak svou generací, tak mládeží a dětmi - jejími častými herci, kteří dnes sami jsou již obklopeni vnoučaty. Zůstala pro nás tak, jak jsme ji mohli oslovovat - Kamilkou - i po třiceti letech. Mnoho z nás si neuvědomuje, když se zastaví u místa jejího posledního odpočinku, co umělkyně Kamila Poláčková-Kramperová a její matka Hana Kramperová vykonaly pro náš národ. Obě ženy patřily k těm osobnostem, které s hrdostí vyjadřovaly lásku ke své vlasti, k její mateřštině i v dobách poněmčování našeho národa. Každý z nás, kdo si uchovává vzpomínku na obě herečky, je hrdý na to, že nad místem jejich posledního odpočinku rozpíná svou korunu lípa, jeden ze symbolů českého národa.

Vladislav Kala

CESTOVÁNÍ

Z knihy Jiřího Jaroše Bělehradské lekce

O lidské solidaritě

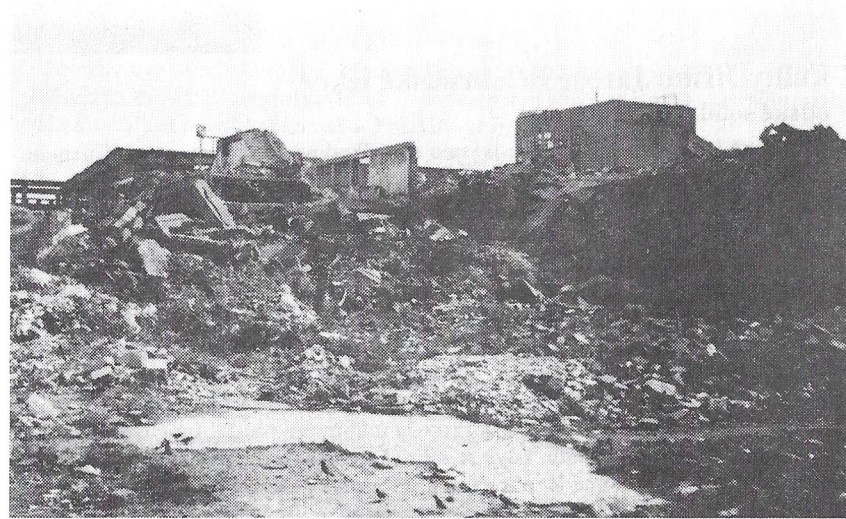
Konečně jsme v Bělehradě. Je-li jsme naši škodovkou, kterou má náš pan starosta perfektně v ruce, a jejíž motor celou cestu hladce vní jako kocourek i po těch někdy náročnějších jižních cestách, přes Slovensko a přes široou maďarskou zem, na Suboticu, a přes Novi Sad, zrovna kolem oněch proslulých zničených mostů . . . Jeden z nich se naštěstí podařilo opravit a dnes tu proudí veškerá silniční doprava na sever země.

Pan starosta respektoval mé zdraví a tak jsme museli trochu pomaleji, se zastávkami v Komárně i v jižním Maďarsku. Do Bělehradu přijíždíme až za pozdního večera. Samozřejmě se trochu zamotáme v dopravní síti a tak se doptáváme různě nacestu do centra - značení je zde trochu složitější pro člověka neznalého situace, až zůstáváme u nemocnice v jižní čtvrti. Protože můj mobil přestal fungovat (tak je to vždy v rozhodujícím momentu, když se nasadí technika), obracíme se na dispečera záchranné služby, a prosíme jej o telefon k příbuzným. Obratem jim zavolá a je vyhráno. Přijedou pro nás taxíkem. Při chvíli čekání se rozvine družný rozhovor a v okamžiku se před námi rozvíjí jeden srbský život. Pan N ... je šedesátník. Má vztah k Čechům přímo osobní. Jeho kmotra byla Češka od Pardubic. Nebýval vždy dispečerem. Před druhou světovou válkou se vyučil brašnářem a zařídil si malou živnost

ve starém Bělehradu. S hrdoostí nám ukázal svou vlastnoručně vyrobenou brašnu i s monogramem v kůži. Musel se hodně ohánět, za královské Jugoslávie bylo zákazníkům taktak přiměřeně, ale život byl slušný a bývalo i na nedělní muziku ... Hitlerovy bomby na Bělehrad v jedenačtyřicátém roce všechno změnil. Po válce se už k řemeslu nevrátil, pracoval v průmyslu, a nakonec jako řidič. V posledních deseti letech sloužil u záchranné služby, nyní jako dispečer. Ptal jsem se, jak prožíval bombardování. My jsme Srbové, říkal, my musíme vydržet všechno a taky všechno vydržíme.

Když začali ostřelovat střed města, vyráželi pravidelně se sanitkami do terénu. O volnu chodili na mosty, zvláště na ten pančevský. Bylo to tvrdé, ale lidi drželi pohromadě, stačí ještě uzavřít svůj příběh, než dojedou mí příbuzní.

V okně dispečinku se konečně objevuje tvář mé mladší neteře Lidije a její matky Jeleny. Objímáme se ještě přes okno, to je ale shledání! Pan dispečer i pan starosta se usmívají a všichni cítíme neopakovatelnost toho okamžiku. Po válce se jedna rodina shledala živá a zdravá ... Pak se rozloučíme s panem N... a se stanicí záchranky, a jedeme nočním Bělehradem přes Terazije na třídu 29. Novembra, kde u Jeleny a jejich dětí rozbijeme na několik dní svůj „hlavní stan“. Tam pak vítání pokračuje - starší neteř Isidora vstává od studia matematiky, a přibíhá též nejmladší člen rodu - pětiletý Nikola, který se narodil u nás v Brně, a jako jediný z rodiny má dvojí státní občanství, současně srbské i české. Zde si více než kde jinde uvědomuji krutost a ironii této války. Nikola je živým dokladem strašného rozporu mezi mezinárodním právem a válečnou mašinerií. Jako současný příslušník napadené země i země v celku NATO, byl jedním z občanů „spojenecké země“, který byl bombardován „spřátelenými vojsky“. Nemůže snad být jedovatějšího paradoxu dějin zasahujícího do osudu člověka...

Bělehrad - trosky zničené továrny. Foto PhDr. Jiří Jaroš

Uvítání pak pokračuje živou besedou dlouho přes půlnoc, dnes nejde nikdo brzy spát, protože je toho tolik co říci. Pan starosta říká, že u nás nemáme žádné seriózní informace o vývoji v zemi za války i po ní. Bude to pro nás jedinečná příležitost na vlastní oči si ověřit, jak Bělehrad i země žijí a jakým zkouškám jsou vystaveny. Témata se vrší chvatně jedno na druhé - bombardování, život za války, ekologie, současný vývoj. Jelena sděluje, že se ozvou i mí příbuzní z Cetinje z Černé Hory, zítra by měli telefonovat. S válkou jsme se fakticky setkali hned ve výtahu. Jedna z kabin je zařízena na pohon domovním agregátem pro výpadky proudu časté při náletech. Kabina je jedna, ostatních výtahů pět. Dovedete si představit, co to bylo za putování z dvanáctého patra s malým Nikolou do krytu při náletu? A kolik takových dětí v jednom takovém výškovém domě bydlí? Poněkud se nám stáhlo hrdlo...

Ráno se nám otvírá pohled z okna dvanáctého patra bytu na starou pevnost Kalemegdan, i na nový Bělehrad s třpytivou šňůrou Dunaje uprostřed. V ranní mlze za ním se ztrácí silueta bombardovaného Pančeva...

Pokračování příště

ZE ŽIVOTA ŽIVNÝCH ORGANIZACÍ

Co nového v Sokole?

Česká obec sokolská je v plné přípravě na XIII. všesokolský slet. Rok 1999 končí a tím i celý rok přediletový, náročné činnosti, na níž záviselo skoro všechno - úspěch i neúspěch nejen sletu, ale veškeré práce.

Bude to, jako ve všech předchozích letech, největší tělovýchovná událost. Tento XIII. všesokolský slet je chápán jako slet dobré vůle a naděje. Na sletech se nesetkávají jen členové Sokola, ale i noví lidé, kteří tuto organizaci poznávají a pomalu se do ní zapojují. Při přípravě XIII. všesokolského sletu musí Sokol plně využít bohaté tradice tělovýchovy, která byla vždy uznávána jako součást naší národní kultury. Více než 100 let poskytovala občanům příležitost k projevu národní náležitosti, hrdoosti a vlastenectví. A právě tyto myšlenky budou z XIII. všesokolského sletu vyzářovat - z návrhu skladby, hudebního doprovodu i tělocvičného provedení. XIII. všesokolský slet je také vyvrcholením akce „Národní dny sportu a kultury“. Dominantou sletových dnů bude vrchol v tělovýchovné akademii GALA Praha, která se bude konat 30. 6. 2000. Podobně budou mít své dominanty i ostatní občanská sdružení, která se k účasti přihlásí.

V jednotách nacvičuje sletové skladby více cvičenců, než se očekávalo. Organizátoři věří, že budou překonány počty cvičenců z XII. všesokolského sletu. Jeden z nejzávažnějších problémů je nedostatek cvičitelů a cvičitelek. Dalším velkým problémem jsou náklady na účast v Praze.

Pro žactvo to bude asi 1500,- Kč, u dospělých účastníků minimálně 2000,- Kč. Tyto finanční informace jsou zatím předběžné, jedná se o jejich snížení. Jak je z této krátké a zcela stručné informace patrné, není organizace žádná akce, tedy ani XIII. všesokolského sletu, jednoduchá a snadná.

Pokud se jedná o náklady na účast jednotlivých cvičenek a cvičenců, i s tím se musí počítat v předstihu. Vzpomínám si, a mohu to ještě dnes dokladovat spořicím aršíkem, že jsme si spořili celý rok před sletem, a to po docela malých částkách, ale pravidelně. Naše radost z účasti na sletu, jako docela mladých děvčat, byla velká. A věřím, že kdo někdy prošel Branou borců na Strahově, dobře zná onen nedefinovatelný pocit příslušnosti k celku, pocit přátelství, zvláštní radosti a vnitřní síly. Právě tento pocit povyšuje atmosféru tohoto dění někam výš, někam dál. A to vše dohromady člověka velice obohacuje.

Přípravy nácviku v různých jednotách jsou v plném běhu v zastoupení všech složek - rodiče s dětmi, mladší a starší žactvo, dorost a členstvo. V naší jednotě zatím zájem o nácvik těchto sletových skladeb není. Tělocvična ale práznotou nesmutní. Do cvičení docházejí mladší žákyně, kterým se od září plně věnuje paní Dr. Gita Špatná-Lejhancová. Cvičí pravidelně v pondělí a čtvrtek od 17 do 18 hodin. Po dětech cvičí od 19-20 hodin ženy - cvičení aerobiku vede paní Eva Čechovská.

Ostatní dny slouží tělocvična tenistům, fotbalistům - žáci i muži, od prosince oddílů odbíjené.

Členové tenisového oddílu se starají pravidelně každou zimu o kluziště, které slouží dětem i dospělým. Během letní sezony uspořádali turnaj dospělých, starších žáků a mladších dorostenek. Pro hosty turnaj rekreatů a pro svoje příznivce velkolepou oslavu 50 let výročí tenisu Sokola.

Ale ani členové fotbalového oddílu nezapomínají. V únoru uspořádali 36. karneval, v červnu miniturnaj v kopané - k Mezinárodnímu dni dětí, turnaj 1. mužstva v kopané - vítězstvím družstva Bílovice. Také turnaj malé kopané. A jako každý předchozí rok úspěšné vinobraní. A co naše turistika? Rovněž nezapomíná a prezentuje svoji činnost - cykloturistika na hvězdicových trasách cyklistiky, slavnostní zahájení cykloturistické sezony a slavnostní ukončení.

Jako poslední oddíl je základní tělovýchova, která tradičně pořádá Sokolský ples, Dětský karneval a Sokolské hody.

Vážení spoluobčané, touto stručnou informací jsem Vám přiblížila jednak činnost tělocvičné organizace Sokol v České republice a také v naší bílovické organizaci Sokol. Pokud se podaří naší kabelovou televizi předat Vám v několika vysílaných skladbách všech složek pro XIII. všesokolský slet, uvidíte je ještě do konce tohoto roku. Členové výboru Sokola děkují touto cestou všem svým členům, i našim spoluobčanům, za každou finanční i fyzickou pomoc při pořádání různých, třeba i jen pracovních akcí.

Jsou to poslední dny, kdy píšeme rok 1999. Jaký to byl rok a ty všechny minulé, do všichni víme. A jaký bude přelom tohoto století a vstup do roku 2000?

Přejeme si, aby to byl start pro všechny lidi šťastný, spokojený a úspěšný. A také se k vám pomalu blíží časem adventním nejpěknějším, kouzelné svátky roku - Vánoce.

Přeji Vám, malí spoluobčané, za svoji osobu, i členy výboru Sokola, aby světlo a požehnání vánoční noci prozářilo Váš život a zůstalo s Vámi po celý rok.

Milada Jandová, starostka Sokola

Martinské hody

Dne 13. 11. 1999 se konaly již druhé Martinaské hody. Příprav i samotných hodů se zúčastnilo 16 krojovaných párů, což je za poslední léta nevdaná účast. Stárci se sami podíleli na veškerých přípravách, jako pečení hodových koláčů, vázání rozmarýnů, zvaní, dovoz vína. Sami si též zajistili od bílovických podnikatelů sponzorské dary.

Tímto bych chtěla všem, kteří přispěli do tomboly, ať už věcným či peněžním darem velmi poděkovat. Z těchto příspěvků bylo v tombole 170 věcných cen. Po celé odpoledne i večer hrála cimbálová muzika Líšňáci.

Odpoledne vystoupily se svým překrásným vystoupením děti z lidového kroužku základní školy, pod vedením p. učitelky Bohunky Hamákové. Dále vystoupily děti z pěveckého souboru ZŠ pod vedením p. učitelky Kříčkové.

Děkujeme dětem, učitelům, že si připravili krásný program. Stárci zatančili odpoledne i večer moravskou besedu a starali se o dobrou náladu po celé hody. Ve 24 hodin se dražila „martinská husa“. Dále bych chtěla poděkovat rodičům stárků, kteří nám pomáhali se zajištěním bufetu, a prodeje vstupenek - p. Sedláčkové, p. Prudkové, p. Kratinové, p. Davidové, p. Laušové, p. Fritzovi, p. Kratinovi, p. Drilkovi. Bez těchto lidí bychom nemohli hody řádně zajistit. Z výtěžku hodů: 3500,- Kč jsme již 1000,- Kč předali ředitelce MŠ p. Šubrtové. 1000,- Kč bude předáno ZŠ a 1500,- Kč ponecháme na další připravovanou akci „Posezení u cimbálu“, kterou chystáme na březen.

Hana Olejníčková

*Martinské hody - vystoupení tanečního souboru ZŠ pod vedením B. Hamákové.
Foto Ing. Vít Kratina*

Martinské hody - Moravská beseda. Foto Ing. Vít Kratina

80. výročí včelařského spolku

Letos oslaví včelaři z Bílovic, Řícmanic, Kanic, Babic a Ochoze 80 let od založení své organizace. Založena byla 30. listopadu 1919 pod názvem „Včelařský spolek pro Bílovice nad Svitavou a okolí se sídlem v Řícmanicích“. Na založení spolku se největší měrou zasloužil řídící učitel z Bílovické školy Josef Kozlík. Ten byl tehdy redaktorem časopisu „Včela Moravská“ do kterého pilně přispíval a to články nejen o včelách, ale i z oblasti jeho cestovatelských a přírodovědných aktivit. Josef Kozlík se taky při založení spolku stal jeho prvním předsedou. Sídlo v Řícmanicích nebylo zvoleno náhodně. V celé oblasti Bílovicka a okolí byli v tehdejší době velmi šikovní včelaři, ale skuteční mistři a velkovčelaři byli zde dva - oba z Řícmanic. Byli to Václav Hloušek (jeho vnuk Miroslav žije v Bílovicích na ul. Jiráskova) a František Menšík (děda oblíbeného herce Vladimíra Menšíka). Jednatel spolku byl v r. 1919 zvolen Karel Hlaváč z Obrán, pokladní Ludmila Prokopová z Řícmanic a místopředsedou František Menšík z Řícmanic.

Tento nově založený spolek měl v roce svého založení 25 členů, kteří se starali o 165 včelstev. Během dalších let do tohoto spolku přistupovali další včelaři z Obrán, Březiny, Křtín, Bukoviny a Bukovinky. Po Josefu Kozlíkovi byl dalším předsedou spolku František Volavka z Bílovic a to bylo v r. 1925. Již tehdy byly pro celé okolí prováděna školení s praktickými ukázkami nejčastěji na včelíně Václava Hlouška. V roce 1936 byl dalším předsedou Karel Švehla z Bílovic a později (r. 1942) byl spolek přejmenován na spolek se sídlem v Bílovicích. V r. 1947 byl zvolen předseda Václav Hloušek z Řícmanic a během následujícího období (1951 - územní reorganizace) odešli ze spolku včelaři z Obrán, Březiny, Bukoviny, Bukovinky a Křtín, naopak se připojili včelaři z Babic, Kanic a Ochoze, kteří byli do té

doby směřováni do Adamova. K dnešku je ve včelařské organizaci pět obcí - Bílovice, Řícmanice, Kanice, Babice a Ochoz a organizováno je 50 včelařů, kteří se starají o 363 včelstev. Nejvyšší stav měla tato organizace v letech 1989 a 1990. Bylo to 70 včelařů a celkem 458 (1989) a 476 (1990) včelstev.

Naopak nejnižší stavy byly v r. 1997 a 1998; 46 včelařů a 316 včelstev (1997) a 311 včelstev (1998). Ve vývoji lze tedy pozorovat kromě zvyšujícího se stavu včelařů i snížený počet jak včelařů tak včelstev. Tento vývoj snad zastavil rok 1999. Důrost však chybí stále a to je škoda, protože včelařství je záliba a koníček krásný a také velmi prospěšný nám všem.

V současnosti je předsedou spolku František Polák z Řícmanic a jednatelem ing. František Pantůček z Řícmanic. Na místech předsedů se vystřídali např. Ing. Ladislav Kotulán z Babic, který byl současně i předsedou okresního výboru, Bedřich Souček z Řícmanic a Karel Svoboda z Bílovic. K výrazným osobnostem našeho spolku patřili z Bílovic např. Evžen Wenig a František Skácel z Bílovic, Josef Opletal (ředitel školy) z Babic nebo Rudolf Bandoch, Cyril Tihelka (ředitel školy) z Ochoze, Václav Holub z Bílovic.

Až na jaře rozkvetou ovocné stromy a uvidíte na nich naše pracovitě včelky, vzpomeňte si taky na včelaře, kteří se starají o to, aby příroda fungovala tak jak má.

Ing. Vít Kratina

Zpráva o činnosti kynologického klubu v Bílovicích n/Svit.

KK v Bílovicích vznikl v roce 1990. V té době měl 6 členů - samé ženy. Později několik členů přistoupilo. V této době jsme chodili cvičit na různá místa v okolí Bílovic, ale i do Řícmanic.

V roce 1994 nám bylo přiděleno OÚ v Bílovicích část pozemku bývalé „mramorárny“. Pozemek byl značně zarostlý různým plevellem, keři, byl zde nepořádek, kameny, různý odpad. Vzhledem k práci, která nás při úpravě pozemku čekala, opět několik členů z organizace odešlo. Zůstalo nás celkem 8 členů, kteří se pustili, s elánem a velkou chutí něco vybudovat, do práce. Pozemek byl vyčištěn, upraven - vše jsme dělali ručně, bez techniky. Díky několika sponzorům byla zakoupena a navedena prosívka. Postupně byl pozemek oplocen, pořízeny překážky pro výcvik psů, zástěny pro výcvik obrany, malá klubovna upravena. Začal pravidelný výcvik psů, přibývali další noví členové.

Bohužel v roce 1997 nás postihla povodeň, která zničila vše, co bylo vybudováno. Byla zatopena klubovna, po povodni zůstalo na cvičišti 60-70 cm bahna. Díky jednomu z našich nových členů, který vlastní těžkou techniku bylo cvičiště vyčištěno a odvezeno několik nákladních automobilů bahna. Opět začal pravidelný výcvik a v roce 1998 jsme uspořádali dvoje zkoušky - podle ČMKU - zkoušky ZOP, ZUP1 a ZUP2, podle NZŘ - zkoušky ZM, ZVV1. Psi z naší organizace byli úspěšní a všichni zúčastnění splnili limity zkoušek.

Příprava psa na zkoušky je velmi náročná. Je třeba hodně trpělivosti a času, který psovi věnujeme, ale tato námaha se vrátí tím, že máte poslušného psa, který něco umí.

Zkoušky se skládají ze cviků stopy, poslušnosti a obrany. Každý úsek má několik dalších cviků.

V současné době máme 28 členů. Naši členové mají psy různých plemen s průkazem původu i bez něj. Je zde velmi dobrý kolektiv, který se věnuje s nadšením výcviku.

V létě byl uspořádán letní výcvikový tábor ve Zbraslaviv areálu Moravskosleského kynolog. svazu, který je naším nadřízeným orgánem. Výcvik psů zde byl denně, ale členové se mohli současně v pěkném prostředí rekreovat.

V příštím roce chce naše organizace opět uspořádat další zkoušky. Výcvik probíhá v zimním období pouze v sobotu, od 8. 1. 2000 vždy v 9 hodin.

V letním období (od letního času) i ve středu v 17 hodin.
Podmínky pro vstup do organizace jsou následující:

- 1 — pes musí být očkovan a odčervěn
- 2 — pes musí být odblesn
- 3 — pes musí mít náhubek, obojek a pevné vodítko
- 4 — vstupní poplatek je 200,- Kč, členský příspěvek 200,- Kč za rok. Vstupní poplatek se platí pouze při vstupu do organizace.

Ještě bych chtěla jménem naší organizace požádat občany z Bílovic, kterým psi volně pobíhají po obci, což je v poslední době velmi častý úkaz, aby si své psy pohlídlali. Tito psi obtěžují děti, občany, ale i majitele psů, kteří mají své psy na vodítku. Mimoto tyto psi znečišťují obec a vrhá to špatné světlo i na majitele psů, kteří se o své psy starají a jejich psi toto nedělají.

Chtěla bych také touto cestou poděkovat zastupitelstvu OÚ a především panu starostovi, že nám bylo umožněno založit v Bílovicích kynologický klub a provádět výcvik psů. Práce naší organizace je rovněž velmi kladně hodnocena MSKS, t. j. nadřízeným orgánem.

Marie Lázničková, za výbor KK v Bílovicích

Poděkování

Děkuji paní Dr. Aleně Gerychové, panu Dr. Jaroslavu Fajkosovi, Paní Dr. Stanislavě Tomáškové, panu dr. Vladimíru Matuškově ze Státní záchranné služby v Brně, osádce nákl. auta pro svoz odpadů RPS Brno, občanům z Babic, Kanic, Řícmanic a Bílovic za poskytnutou pomoc mé dceři Martině Kříčkové a jejím dětem v jejich osudové chvíli po těžké havárii u Řícmanic dne 24. 11. 1999 ráno.

Děkuji Vám všem, kteří jste v následujících hodinách a dnech nabídli pomoc mě i mým vnukům a současně vyjadřovali přání brzkého uzdravení postiženým. V těch složitých a smutných chvílích jste mě i mé rodině svou účastí mocpomohli. Na to přežít to těžké jsem nebyl sám se svými dětmi, byli jste i Vy se mnou! Děkuji Vám moc! Děkuji jménem mé manželky, léčící se v těch dnech v nemocnici v Ivančicích.

Vilém Kleveta

Mgr. Ing. JAN ŽÁK

Soudní překlady a tlumočení v německém jazyce

Fürnerovo nábřeží 484

664 01 Bílovice nad Svitavou

Telefon: 05/45 22 70 39

V roce 1998 se v naší obci narodilo 24 dětí, 7 děvčat - 17 chlapců.

V prosinci 1998 se narodily tyto děti, které nebyly uvedeny ve zpravodaji č. 3/98

1. prosince Andělovská Andrea, Havlíčkova ulice
8. prosince Balát Jan, Šebelova 670
11. prosince Chráscina Tomáš, Obřanská 615
16. prosince Vít Dvořák, Šebelova 670
24. prosince Hrachovinová Aneta, Havlíčkova 309

Narození:

17. února Veselá Klára, Šebelova 670
24. února Šerák Daniel, Šebelova 670
4. března Škodová Pavlína, Jiráskova 574
9. března Brychtová Dominika, Havlíčkova 374
30. března Švanda Daniel, Husova 463
3. dubna Křížová Silvie, Teperova 638
5. dubna Gabrielová Kateřina, Šebelova 695
6. dubna Sven de Graaf, Jiráskova 411
9. dubna Samogyi Adriana, Šebelova 670
11. dubna Minařík Michal, Jiráskova 424
4. května Škranc Vlastimil, Obřanská 615
13. května Višňa Matěj, Palackého 165
13. května Chalupa Dominik, Dobrovského 44
17. května Wawraczová Jana, Šebelova 670
24. května Blažík Dominik, Komenského 556
13. června Hochmanová Sabina, Jiráskova 591
24. června Buchtel Adam, S. K. Neumanna 618
3. července Novotný Petr, Taranzova 393
9. července Tóthová Michaela, Šebelova 670
10. srpna Hošková Lucie, Husova 521
10. srpna Hošková Michaela, Husova 521
22. srpna Kummerová Pavlína, Dobrovského 262
14. září Hradilová Klára, Šebelova 670
22. září Sedláčková Adéla, Šebelova 670
12. října Kadlec Kryštof, Fügnerovo nábřeží 390
22. října Bžatek Vojtěch, Šebelova 670
31. října Retková Anna, Husova 492

*Jeden krůček, druhý krok, už nám bude první rok.
Až bude těch kroků pět objevíme celý svět.*

Všechny tyto děti vítáme mezi nás, přejeme jim zdraví, životní úspěchy a rodičům naše blahopřání, hodně radosti ze svých dětí.

Jubileá

93 let:

7. ledna Felix Karel, Husova ul.
27. červená Rybářová Štěpánka, Tyršova ul.
11. října Drlíková Arnoška, Havlíčkova ul.
18. prosince Srbová Františka, Jiráskova ul.

91 let:

28. ledna Krautmanová Marie, Dobr. návrší
1. března Svobodová Božena, Husova ul.
15. prosince Tomášek František, Svat. Čecha

90 let:

9. února Holá Lina, Hradisko
16. března Schütz Miloš, Kozlíkova ul.
22. dubna Grycová Aloisie, Husova ul.
31. srpna Šenk Theodor, Dobrovského

89 let:

22. ledna Stejskal Štěpán, Hradisko
8. května Lustig Bedřich, Havlíčkova ul.
21. září Korabečná Anna, Žižkova ul.

88 let:

25. dubna Felixová Milada, Husova ul.
7. červená Lustigová Božena, Havlíčkova ul.
3. července Pařízková Amálie, Tyršova ul.
26. srpna Sedláčková Marie, Husova ul.
26. září Vodáková Marie, Fügnerovo nábřeží
9. listopadu Kratina Josef, Kollárova ul.

87 let:

24. ledna Wawraczová Alžběta, Polanka
17. března Šenková Marie, Dobrovského
17. srpna Kotolová Marie, Husova ul.
4. října Plevová Emilie, Jiráskova ul.
24. prosince Vágner Jaromír, Husova ul.

86 let:

7. února Dítětová Jarmila, Dobrovského
8. února Matějčka Ludvík, Havlíčkova ul.
5. března Ševčík Ladislav, Komenského ul.
21. dubna Rothová Žofie, Husova ul.
27. červená Sedlecká Pavla, Svatopluka Čecha

85 let:

25. ledna Krejčí Libuše, Komenského ul.
14. března Trnka Josef, Taršova ul.
17. července Kubáčová Antonie, Kratinova ul.
28. července Bažatová Josefa, Trávníky

11. srpna Havlásek František, Kollárova ul.
14. prosince Šmatlákova Anna, Macharova ul.
18. prosince Fritzová Františka, Husova ul.
18. prosince Kartousová Antonie, Taranzova ul.

84 let:

4. ledna Křižanová Zdenka, Komenského ul.
20. ledna Krist Miroslav, Fügnerovo nábřeží
21. ledna Kratinová Anežka, Hradisko
13. dubna Dohnal František, Hradisko
10. července Kristová Anna, Fügnerovo nábřeží
6. prosince Procházková Marie, Trávníky

83 let:

2. února Šťastná Milada, Tyršova ul.
1. března Matějčková Růžena, Havlíčkova ul.
1. srpna Lapeš František, Husova ul.
11. listopadu Vašíčková Marta, Obřanská ul.

82 let:

4. května Tomášová Stanislava, Husova ul.
5. prosince MUDr. Hrušák Josef, Fügnerovo nábřeží

81 let:

8. května Tomášková Zuzana, Svatopluka Čecha
10. května MUDr. Saibert Zdeněk, Obřanská ul.
24. září Tomáš Jan, Husova ul.
26. října Kučera Rudolf, Fügner. nábřeží
2. listopadu Radostová Jiřina, Strážní domek
1. prosince Vašíčková Vladimíra, Obřanská ul.

80 let:

14. ledna Matalová Božena, Jiráskova ul.
23. dubna Nešpor Jaroslav, Kozlíkova ul.
28. listopadu Orosi Karol, Havlíčkova ul.

Dále oslavili svá jubilea:

- 75 let 15 spoluobčanů 9 žen 6 mužů
70 let 16 spoluobčanů 9 žen 7 mužů
65 let 19 spoluobčanů 9 žen 10 mužů
60 let 20 spoluobčanů 8 žen 12 mužů
50 let 37 spoluobčanů 21 žen 16 mužů

Zlatá svatba:

27. listopadu Jarmila a Vilém Kubíčkoví, Teperova 467

*At štěstí a láska vás provází
vždy a na každém kroku,
ať nikdy nic vám neschází
ba ani do sta roků.*